

SLOVENSKI NAROD

*znaja vsak dan popoldne, izjemni nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petih vrst a Din 2.-, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.-, večji inzerati petih vrst a Din 4.-. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knašjeva ulica št. 5
Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b. — NOVO MESTO, Ljubljanska c. telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65. — JESIČNICE: Ob kolodvoru 101. Račun pri poštne čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Plavalne tekme za državno prvenstvo

Ob udeležbi najboljših jugoslovenskih plavalcev so se včeraj pričele na Mariborskem otoku zanimive plavalne tekme, ki se danes in jutri nadaljujejo

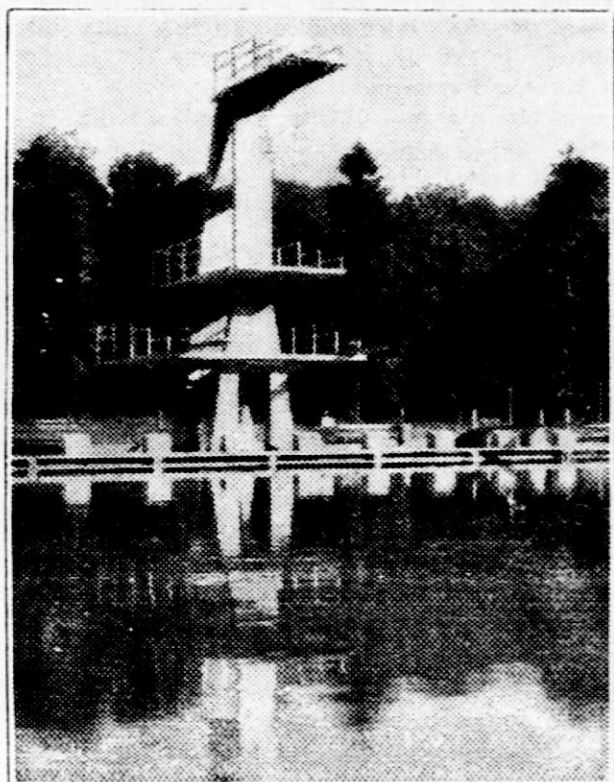
Maribor, 10. avgusta. Včeraj popoldne so se pričele na Mariborskem otoku letošnja tekmovanja za državno prvenstvo juniorjev v plavanju in vaterpolu ter državno prvenstvo seniorjev in juniorjev. Že prvi dan je bilo zanimanje za to prireditev, ki je prva tovrstna v našem mestu, precejšnje, saj je tudi po udeležbi tekmovalcev in tekmovalp dosežanj največja vodnosportna prireditev v naši državi. Nič manj kot 10 klubov, ki razpolagajo z 242 tekmovalci, se poteguje za ponosni naslov »državni prvaki«. Tudi so razpisani trije pokali, in sicer pokal župana mestne občine mariborske g. dr. Lipolda za zmagovalno moštvo v skokih pokal mesta Maribora za juniorja (ko), ki doseže najboljši rezultat; pokal Mariborskega tedna za najboljši vaterpol moštvo.

Tekmovanje je uradno ob 14. otvoril pokrovitelj prireditev, župan g. dr. Lipold, ki je v imenu mariborske mestne občine in v imenu zadruge Mariborski teden potom mikrofon iskreno pozdravil predstavnike Plavalnega saveza v Zagrebu ter predstavništva raznih klubov in tekmovalce. V svojem govoru je izrazil željo, da bi se tekme končale v najlepšem redu in s najlepšim uspehom.

Sledila je prva točka prireditev. Skoki seniorov z deske (3 obvezni in 3 poljubni skoki). Startali sta le dve tekmovalki in si je prvo mesto priborila Ada Paumgartnerjeva (Ilirija) z 62.40 točkami; 2. Vera Pretnarjeva (Ilirija) 50.38. Nato so prišli na vrsto.

Skoki juniorjev z deske. Tekmovalo je 7 juniorjev, ki so izvedli po 4 poljubni skoki. Rezultat konkurence je bil naslednji: 1. Anton Rojina (Ilirija) 46.98; 2. Branko Selan (Ilirija) 43.22; 3. Mirko Pogačnik (Ilirija) 44.20; 4. Nikola Ilibašić (KSU) 35.36; 5. Franc Priboveš (Ilirija) 33.36; 6. Dezider Sotić (Viktorija) 28.64; 7. Aleksander Trbojevič (KSU) 24.26. Naslednja disciplina so bili skoki juniorov z deske. Nastopila sta le dve tekmovalki. Izvajalje sta po 4 poljubna skoka. Prve mesto je zasedla Dana Keržanova (Ilirija) 40.40; 2. Vera Pretnarjeva (Ilirija) 34.94. Z izrednim zanimanjem se je pričakovalo naslednja konkurenca.

Skoki seniorjev s stolpa. Na startu so bili svi kanoni po številu med njimi lanskoletni prvak Bogomir Grile in juniorski prvak Branko Zihert. Vsak tekmovalce je izvajal 4 obvezni in 4 poljubni skoki. Izvajanja posameznih skakalcev so bila zelo dobra ter je občinstvo vsak posebej skok burno aklamiralo. Zlasti mladi Zihert je bil za svoja izvajanja buren aplavz. Njegov najresnejši konkurent je bil njegov klubski tovariš Srečko Kordelič, dočim lanskoletni prvak Bogomir Grile iz Karlovca ni bil nevaren. Videč da ne bo mogel doseči prvenstva je Grile po drugem poljubnem skoku odstopil od nadaljnjega tekmovalja. Placement v tej vseskozi napeti in zanimivi konkurenci je nasled-

Simbol novega Maribora: stolp na Mariborskem otoku

nji: 1. Branko Zihert (Ilirija) 114.40 točk; 2. Srečko Kordelič (Ilirija) 103.02; 3. Egon Strnad (Ilirija) 97.88; 4. Maks Trost (Ilirija) 75.24. Placement ilirjanskim skakalcem je dokaz da so v tej disciplini absolutni gospodari in da zaenkrat nimajo resnejših konkurentov iz ostalih delih naše države. Da bodo naši čitatelji tudi poučeni kako je bila žirija sestavljena, navajamo tudi imena: vrhovni sodnik B. Kramaršič iz Ljubljane; sodniki: Savo Sancin in D. Potokar iz Ljubljane, T. Bedenko, M. Simović in Praunsberger, vsi iz Zagreba, Esapović iz Beograda in šef iz Maribora.

Po kratkem odmoru so sledile vaterpol tekme, in sicer sta kot prvi par nastopila

SK Jadran (Split) : ZKP 8:1 (4:1) Jadranši so bili absolutni gospodari v vodi ter so tudi v tehničnem pogledu Zagrebčane prekosili. Rezultat bi bil po poteku še večji, da ne bi imeli Dalmatinci smolo pri streljanju. Sodil je objektivno in dobro g. Kramaršič iz Ljubljane. Kot drugi par sta nato nastopila

SK Jug (Dubrovnik) : SK Ilirija 6:0 (4:0) Dočim je bil Jug v prvem polčasu v premoči, je bila igra v drugi polovici popolnoma odprta. Ilirjani so bili malce prepočasni ter zelo neodločno pred nasprotnim golom. Tako je marsikateri zrela prilika izostala. Najboljši mož je bil Scarpa v napadu in vratar Lihart, ki je zlasti v drugem polčasu branil nekaj težkih strellov. Pri Jugu se je posebno odlikoval Tošović, ki je tudi dosegel največ golov. Po poteku igre rezultat sicer ne odgovarja, pač pa je zmaga Juga po-

polnoma zaslužena. Sodil je g. Bedenko iz Zagreba. Morda je bil objektivni, toda Iliriji je prav živigal, dočim je Jugu marsikaj prezrl in to zlasti glede foullov.

Točno ob 9. se je danes nadaljevalo plavalno tekmovanje na Mariborskem otoku. Danes dopoldne je bilo na sprednjo napravo tekmovalcev juniorjev na 50 m prosto. Prijavilo se je 29 tekmovalcev. V svrhu izbire za končno bitko je bilo 8 predtekmovalj, v katerih so se plasirali:

I. 1. Albert Bleiweis (ZPK) 28.8, 2. Peter Demonte (Il.) 29.1, II. 1. Defilipis Zmaj (ZPK) 28.6, 2. Marko Ciganović (Jug) 29.4, III. Srečko Lenart (Il.) 29.8, IV. Sašo Klein (ZPK) 29.4, V. Vukadin Nenad (Jadran) 29.4, VI. Anton Eende (Jug) 29.4, VII. Bezjak (Viktorija) 29.0, VIII. Petrešić Vasilije (Jadran) 29.1.

V finale so se torej plasirali: Defilipis (ZPK), Bleiweis (ZPK), Bezjak (Viktorija), Demonte (Ilirija), Klein (ZPK), Vukadin (Jadran), Ciganović (Jug), in Petrešić (Jadran).

V času poročila tekmovalja se trajajo. Omeniti moramo, da je tudi organizacija prav dobra, tako da se posamezne točke zelo hitro absolvirajo.

Trije pokali

so namenjeni zmagovalcem ob priliki plavalnih tekem za državno prvenstvo. Mestni predsednik dr. Lipold je daroval pokal za najboljšo moštvo v skokih. Mestna podjetja za najboljšega juniorja odnosno juniorko, ki doseže najboljši čas v primeri z državnim rekordom, tretji pa Mariborski teden za najboljšo moštvo v vaterpolu.

Ljubljanski firbec v Mariboru

Nas teden pa je res od vraga. Se Ljubljancane je predramil... Jutri pridejo... Zaradi razstave... Kdo bi jim verjel!

Teden jim ne da miru... Superlativni uspeh... ogromen obisk... Z vstopninami zadovoljni tuji... sladko-grenki občutki domačinov... Bojijo se, da jim bomo še njihov sejm »sfrdirbali«.

Vam Ljubljancanom že lahko izdamo tajnost: Pred otvoritvijo smo krizo uklenili... Kako? Tam pri vas neke imajo polža... Oglejti si to zadevščino...

Sprejem bo nadvse svečan. Belo oblečene deklice, cilindri, novinarji, fotografi in slični privetki. Ata pa imajo pripravljen primerno zabeljen »guč«.

Po sprejemu ogled vsega dobrega in slabega. Odlikovanje tedna s prekrasnim vencem... Hudobneži trdijo, da je spleten s trnovskega zelja in izjanskih klobas...

Za Vas mile goste je vse pripravljeno. Zaloga butelj gre v tisoče... Kakor v malem paradižu se bodo imeli... Da ne bo pozneje očitkov, da ste v Mariboru samo »afne guncali«.

Želeti bi bilo, da pustite marele doma, da nam tuje ne splašite... Ravno tako počivčkanne obraze, ker imamo hudega bik... Mogo pa lahko s seboj priznate... Morda bo prav prišla pri odhodu... Prav gosta mora biti...

Ljubljancankam svetujemo obisk naše modne revije — brez spremstva. Dvajset prav zauber menekincov zmoti še tako pridnega možička... Baje je nevarnost minula... gredo v Hollywood...

Hvaležni gostje pripravljajo našemu tednu dostojen konec... Ljutomerčan, pekrčan, ritoznojčan in t. d. ne smejo odpovedati... Pod strokovnim vodstvom rožnatega moža bomo imeli priliko občudovati — revijo ljubljanskih mačkov...

Ljubljana — nevesta, Maribor-Zenin te željno pričakuje. Pridi v njegov objem... Sladkih uric ne boš nikoli pozabila... Pozdravljena! V—h.

V Franciji zopet mir

Nahujskano delavstvo je spoznalo, da je nasledilo provokaterjem — V vseh mestih je vzpostavljen red in mir

Pariz, 10. avgusta. AA. V Toulonu je včeraj vladal popolni mir. Delavci so kakor običajno ob 17. uri zapustili arzenale in delavnice ter se takoj vrnili domov. Prefekt je sprejel delegacijo delavskih sindikatov in je ob tej priliki posebej naglasil, da arzenalski uslužbenci niso v nikakvi zvezi z ljudmi, ki so v noči od četrtka na petek izzvali hude nered. Predsednik toulonske občine je objavil proglas, v katerem poziva prebivalstvo, naj se brez vzrokov ne ustavlja na ulicah, da se ne bi spet pričele zbirati večje skupine ljudi. Vsak prebivalec, ki ga policija po 21. uri ustavi na ulici, bo lahko izpostavljen raznim neprimetnostim.

Naměstnik departementskega prefekta je demantiral vesti, da bi bila v toulonski plinarni nastala eksplozija. Ugotovil je, da med aretiranimi demonstranti in ranjenci ni skoro nobenega delavca, uslužbenca v državnih pomorsko-tehničnih zavodih, nego je večina izmed njih iz vrst delavcev, ki so zaposleni v dokih. Med njimi je tudi mnogo tužcev, zlasti Poljakov in Italijanov.

Iz zaporov so včeraj izpustili 33 oseb, 40 ljudi pa je bilo izrečenih sodišču, ki jih

bo obsodilo po kratkem procesu. Med poskrajnimi so po eden Italijan, Španec in Poljak.

Dve težko ranjeni osebi sta še vedno v smrtni nevarnosti. Pogreb padlih demonstrantov se bo vršil bržkone v ponedeljek. Tudi v Brestu je včeraj vladal popolni red. Prefekta policijskih oblasti proti nemškemu državljanu, ki je bil baje aretiran, v trenutku, ko je hotel z nožem navali na orožnika, je imel presenetljiv rezultat. Po neki vesti agencije Havas, se Nemec sploh ni vmešaval v stavkovno gibanje, niti v demonstracije. Svoje dokumente in agentov. Francija se je znašla

Pariz, 10. avgusta. AA. Listi so danes objavili nove komentarje o krvavih dogodkih v raznih francoskih lukah. Večko pozornost je zbudil komentar lista »Journal des Debats«, ki nazorno dokazuje, da je treba pravi vzrok vseh nemirov iskati iz ključeno v vrstah komunističnih provokatorjev in agentov. Francija se je znašla na razpotju in edino prava pot vodi v Toulonu aretirani pred vsem tuji.

Pariška konferenca

je sklicana za 16. avgust — Italija želi mir, zahteva pa priznanje svojih pravic

Pariz, 10. avgusta. AA. »Giornale d'Italia« je objavil članek, v katerem pravi med drugim:

Italija priznava francoske in angleške pravice in interese v Abesiniji, vendar si v skladu z njimi pridržuje pravico na ekspanzijo v Afriki. Italija si mnogo bolj želi miru, nego vojne. Odločitev za eno ali drugo sredstvo, s katerim mora doseči svojo pravico, zavisi od pariške konference zastopnikov treh zapadnoevropskih sil, odnosno od Anglije.

Včeraj je imel ministrski predsednik Laval z italijanskim poslanikom v Parizu. Govorila sta o pripravah za abesinsko konferenco. Laval je nato poslal v London in Rim vabilo na konferenco, ki se sestane 16. t.m.

Rim, 10. avgusta. AA. Objavljen je bil komunikat, da bo italijanska delegacija na pariški konferenci vodil baron Aloisi. V dobro poučenih krogih je

vladal snopi velik optimizem glede uspeha pariške konference.

Rim, 10. avgusta. AA. »Gazzetta Ufficiale« je objavila ukaz o mobilizaciji letalskih podporočnikov in mehanikov letnika 1916. Vpoklicani so iz preventivnih razlogov, da bi se povečala efektivna sila italijanskega vojnega letalstva.

Abesinija ne potrebuje tujih dobrovoljcev

London, 10. avgusta. AA. Abesinsko poslanstvo je objavilo komunikat, v katerem obžaluje, da ne more sprejeti prošnje mnogih angleških državljanov, ki so se kot prostovoljci prijavili za abesinsko vojsko. Vsem bodočim prostovolcem bo poslanstvo sporočilo, da se njihova prijava zelo ceni, da pa se poslanstvo ne more obvezati, da bo abesinska vlada sprejela prijavljene prostovoljce, v abesinsko vojsko.

Prva konferenca prefektov v tretji republiki

Laval je prefekte seznanil z načrti vlade za gospodarsko sanacijo

Pariz, 10. avgusta. AA. Včeraj se je je prvič, odkar obstoja tretja republika, v Parizu vršila konferenca prefektov iz vse Francije. Konferenci je predsedoval ministrski predsednik Laval, ki je podal daljši ekspozé o osnovni in svrhi novih zakonskih uredb, ki jih je vlada izdala, da zavaruje tečaj franka,

zaščiti narodno gospodarstvo in omožgi uravnoteženje državnega proračunskega gospodarstva. Konference so se udeležili vsi prefekti, razen prefekta departementa Finistère, ki je moral ostati v svojem departementu zaradi neredov v Toulonu in Brestu.

Anglija gradi 2000 novih vojnih letal

London, 9. avgusta. AA. »Timesov« urednik za letalstvo se bavi danes z letalsko oborožbo Anglije. Pisec poudarja, da je britansko letalsko ministrstvo dokončalo svoj program o razširjenju britanskega vojaškega letalstva. Kakor je znano, bo na podlagi tega

programa Velika Britanija izdelala še dva tisoč novih letal. »Timesov« urednik pravi, da bodo ti aparati posebno težki bombarderji najmodernejšega in najpopolnejšega tipa in da se bo z njimi okreplila obrambna sila Anglije.

Amerika uvaja zavarovanje proti nezaposlenosti

Washington, 10. avgusta. AA. Senat je sprejel po daljši debati zakonski načrt o obveznem zavarovanju proti nezaposlenosti. Prispevke za to socialno zavarovanje bodo morali plačevati delodajalci in uslužbenci. Zakonski načrt določa tudi

zavarovanje proti starosti za one ljudi, ki so podvrženi obveznemu zavarovanju proti nezaposlenosti. Končno določa zakon tudi podporo federalne vlade materam in siromašni deci, ter razširjenje javne higijenske službe.

Obsodbe komunistov v Nemčiji

Berlin, 10. avgusta. AA. Berlinsko sodišče je obsodilo nekaj komunistov, med njimi tudi bivšega poslanca v pruskem zboru Gebelsta. Slednji je bil obsojen na 12 let roboje. Na sličnem procesu v Stuttgartu je bilo obsodjenih 26 komunistov, ki

so bili obtoženi, da so nameravali napasti neki narodnosocialistični napadalni oddelki.

Curih, 10. avgusta. : Beograd 7. Pariz 20.235, London 15.16, New York 305.375, Bruselj 51.625, Milan 25.10, Madrid 41.95, Amsterdam 26.75, Berlin 123.30, Dunaj 38.30, Praga 12.70, Varšava 57.85.

Pogled na moderno urejeno kopališče na Mariborskem otoku

Včeraj so se na Mariborskem otoku pričele tekme za juniorsko državno prvenstvo v plavanju in vaterpolu ter skokih za vse

Proglas slovenski javnosti

Ljubljana, 10. avgusta.

Letos praznujemo 100 letnico rojstva velikega Slovenca, glasnika južno slovenske misli, pevača s Sorskega polja Simona Jenka. Za to priliko pripravljamo njegov rojstni kraj ob sodelovanju vse naše javnosti veliko kulturno proslavo, ki se bo vršila v njegovi rojstni vasi na Podreči 18. avgusta.

Vse slovenski narod vabimo, da se zbere sredi slovenske zemlje na Sorskem polju, da prisostvuje tej proslavi slovenske besede in kulture. Proslava bo kulturna obletnica vsega našega umetniškega ustvarjanja, saj prav v okvir njegovega kratkega a plodnega življenja spadajo literarni dogodki, vredni spomina. Med slovit »Čelice« in med Janežičevim »Glasnikom« se vleče njegova trnjeva življenja pot. Z njegovo obletnico praznujemo tudi obletnico teh prvih umetniških revij.

Jenkov pesem je bila narodu simbol slovenstva in je tem glasnejše odmevala iz mladih grl, čim bolj je bila v šolah in uradih nezaželjena in zatirana. Bila je na sporedu »Čitalničnih besed« in je budila narodno zavest. Kot se je na taborih, ki so se vršili v njegovih poslednjih letih razvijal slovenski politični program, tako se bo na tej proslavi izvajal del slovenskega kulturnega programa, s katerim smo se priborili potrjevanje za polnovrednega člana v družini kulturnih narodov.

Ta proslava bo, da se slovenska zavest okrepi in se narod zave dolžnosti, da čuva in spoštuje dedščino svojih velikih mož.

Častni odbor

za proslavo 100 letnice rojstva Si

Dr. Maks Samec, rektor univerze kot po-

krovitelj: dr. Dragotin Lončar, predsed. Slovenske Matice, kot pred. častnega odbora; dr. Fr. Ramovš, prorektor univerze za Znanstveno društvo; dr. Vladimir Ravnihar, župan ljubljanski kot predsednik Glasbene Matice; dr. Fran Semrov, narodni poslanec; Oton Župančič, uprav. Nar. gledališča v Ljubljani kot predsednik Društva slovenskih književnikov; dr. Izidor Cankar za Pen-klub; dr. I. Šleibinger, upravnik Državne knjižnice; dr. I. Mal upr. Narodnega muzeja; dr. Simon Dolar, gimnazijški ravnatelj v Kranju; dr. Joža Glonar, bibliotekar; dr. Ivan Pregelj, gimn. profesor; Jakob Solar, gimn. profesor; Tine Debeljak, urednik; dr. Joža Pogačnik za Moh. družbo; Juš Kozak za Ljubljanski Zvon; Brodar Janez, bivši narodni poslanec; St. Završnik za kranjsko Čitalnico; Sifrer Ciril; Burger Joža, župan občine Trboje; Pirc Ciril, župan mesta Kranj; Umnik Anton, župan občine Senčur; Kržnar A., župan obč. Stražišče; Sink Stevo, župan mesta Skofja Loka; Hafner Anton, župan obč. Stara Loka; Jankar Tine za obč. Medvedove; dr. Janežič Konrad za Čitalnico in občino Kamnik.

Krajevni odbor.

Ločniškar Franc, šolski upravitelj, predsednik; Jenko France cand. iur., I. podpredsednik; Jamnik France, zastopnik občine II. podpredsednik; Ločniškar Lado, cand. iur., I. tajnik; Mikuž Janez, župnik, tajnik II. Sušnik Franc, zastopnik RK, blaginjak I. Brtoncelj M., absolviran filozof, blaginjak II. Volčjak I. stud. med., gospodar I. Virčič Peter, zastopnik gasilcev, gospodar II. Zevnik Joža, gospodar II. Sifrer Tone, dipl. fil. revizor; Bizjak Joža revizor; Wohlgenuth Mavr., cand. iur., odb.; Pišlar Ivan, odbornik, posvodbja.

strežno oboje, da se dajo (če se še niso) najkasneje do 20. avgusta t. l. zdravniško pregledati po občinskem zdravniku. Pregled se vrši vsak dan razen nedelj in praznikov od 9. do 11. ure dopoldne v ambulanci. Proti onim, ki se ne bi odzvali, se bo postopalo v smislu zakona.

Izredni občni zbor SPD: Tukajšnja podružnica Slov. plan. društva bo imela v ponedeljek, dne 19. avgusta ob 8. uri zvečer v gostilni Forte na Vodač izredni občni zbor. Na dnevnem redu je v glavnem razprava radi napeljava vode v planinski dom na Mrzlici, ter nadomestne volitve radi tega vprašanja odstopivših odbornikov. Društvo opozarja članstvo, da ima samo tisti glasovalno pravico, ki je v letošnjem letu že poravnal članarino. Ta izredni občni zbor obeta biti vsakakor zelo zanimiv!

Samotar v Hudi luknji

Misljinje, 9. avgusta.

Poročali smo že, da se je naselil v podzemni votlini v Hudi luknji samotar Valentin Eremit, ki opravlja delo jamskega čuvarja in pobira ob obiskovalcev vstopnino. Toda kmalu so se našli zlobenci, ki mu niti pod zemljo ne dajo miru. Ko je bil oni dan odsoten, mu je nekdo ukradel iz zaklenjenega stanovanja in zaklenjene skrinjice 852 Din. Denarja je bilo nekaj za napravo njegove kapelice, nekaj pa društvenega. Orožniki so pridno na delu, da izsledijo tatu.

Samotar se je pa preselil v drugo stanovanje in sicer 6 metrov nad zemljo med veje štirih smrek. Zemljišče oziroma zrak nad smreki mu je dal v najem prijazen posestnik Ivan Martin ali Pavel po domače. Od Hude luknje je samo eno minuto do prostora v gozdu, kjer bo odslej samotar stal na smrekovih vejah. Nekaj kosov od njegovega bivališča je močan zdravilni vrelce, da bo z dobro vodo preskrbljen. G. Gerlah, čigar gostilna se je imenovala doslej gostilna »Pri Hudi luknji«, jo hoče prekrstiti v gostilno »Pri puščavniku« njemu na čast. Kdor do puščavnika, mora čez krčmarjevo dvorišče in čez brv v gozd. V zraku bo imel stanovanje in kapelico, kar mu je edino veselje na svetu.

Kongres pravnikov

Ljubljana, 10. avgusta.

VII. skupščina kongresa pravnikov Kraljevine Jugoslavije se vrši letos v Beogradu v dneh 22. do 24. septembra. Na dnevnem redu so sledeči referati: 1.) O jamstvu sodniške nezavisnosti; 2.) Kazensko-pravna odgovornost organov in namestencev denarnih zavodov; 3.) Značenje prava pogodbenega zavarovanja v državi; 4.) Pravice branilcev v pripravljalnem postopku. Referati so že v disku in bo spomenica v kratkem izšla.

Za letošnjo jubilejno skupščino kongresa se vrši vse potrebne priprave, da bo ta skupščina v vsakem oziru na znanstveni višini in da bo čim bolj predstavila intelektualno moč našega pravnštva. Stalni odbor kongresa pod predsedstvom g. ministrskega predsednika dr. Milana Stojadinovića je na delu, da se izvede kar najboljša organizacija te skupščine kongresa. Po kongresu se bodo vršili izleti v posamezne kraje naše države; podrobnosti se bodo v tem oziru še pravočasno objavile.

Prijave za kongres sprejema dr. Lučkovnik Hinko, namestnik državnega tožila v Ljubljani, justična palača, kjer se dobe tudi položnice za plačilo članarine. Članarina znaša za državne uradnike in pravne pripravnike 60 Din, za ostale 100 Din, za redne članove prvih po 50 Din, ostalih po 80 Din. Prijave se sprejemajo brez vsake izjeme samo do 1. septembra t. l.

Vabimo vse članove društva »Pravniki«, da se kongresa v čim večjem številu udeležijo in da tako tudi mi pripomremo, da bo kongres v vsakem oziru dosegel svoj namen.

Odbor društva »Pravniki«.

Iz Novega mesta

Planinsko slavo na Gorjancih se bo kakor običajno vsako leto, vršilo tudi letos na praznik 15. t. m. in sicer pod okriljem podružnice SPD na Trdinovem vrhu, kjer se bo brala ob 10. uri dopoldne maša. Obisk planincev je v zvezi tudi z ogledom terena za postavitev planinske kočice. Ker pridejo glede prostora za postavitev kočice razni predlogi in mnenja v postev, je zaleti, da bo udeležba čim večja.

Skupni obisk Obrtne razstave v Celju je organiziralo tuk. Obrtno društvo s tuk. združenji in Okrožnim odborom. Potovanja z avtobusom stane v obe smeri le Din 58.— za osebo. Odhod iz mesta ob 5. uri zjutraj, iz Celja ob 18. uri. Poleg razstave si bodo obrtniki ogledali tudi ostale celjske zanimivosti. Prijave sprejema Okrožni odbor — Sokolski dom, do ponedeljka popoldne.

Stanovalci hiš ob Trdinovi cesti se zopet pritožujejo, da občina ne skrbi dovolj za njihovo zdravje, saj cesta menda ni bila skropljena že od lanskega leta. Vse poletje se valj neznošen prah v stanovanju ob Trdinovi cesti, ki je najbolj priljubljena za večerne izprehode. Vsakovrstna vozila dvigajo prah, seveda vse na račun stanovalcev in pasantov. Menda je tudi ta del registriran kot mesto in če se že škropi drugod, naj bi se nekaj vode izlilo tudi na Trdinovo cesto.

Florijanov trg dobiva novo lice. Naš Florijanov trg dobiva sedaj, ko se ruši stara Hledetova hiša, popolnoma novo lice. Trg pride do pravega izraza šele, ko bo svet splaniral in posut. Škoda je, da se v spodnjem delu, kjer so posajeni kostanj in spominjska lipa, ne poseje trava, kar bi bilo vsakakor lepše, kot pa steptan svet. Mest-

na občina je že enkrat poizkusila ta trg urediti, pa je bilo kmalu vse njeno prizadevanje nadi brezobzirnosti otrok, pa tudi nekaterih odraslih zamen.

Koncert »Sloga«. V nedeljo bodo Novomeščani vendar zopet enkrat slišali »Sloga« katere koncerti so v našem mestu doživeli vedno velik uspeh. »Sloga« pride na povabilo novomeške podružnice, glasbenega društva »Sloga«. Koncert se bo vršil na vrtu g. Osoinika v Briljnu.

Iz Celja

Zdravniški pregled družin, ki sprejemajo dijake v oskrbo. Mestno poglavarstvo v Celju razglasa: Po § 35 zakona o pobijanju nalezljivih bolezni, morajo šolske uprave zahtevati od vseh oseb, ki jemljejo učence (dijake) na stanovanje in hranjo, dokaz, da v družini etanodajalca ni nobenega slučaja odprte tuberkuloze. Vse v postev prihajajoče osebe se s tem pozivajo, da se dajo pred pričetkom šolskega leta zdravniško preiskati in protituberkuloznem dispanzerju Zdravstvenega doma, kjer dobijo tudi brezplačno potrdilo o svojem zdravstvenem stanju. Ordinacijske ure dispanzerja so: Turek, četrtek, petek in sobota od 8. do 10. ure popoldne in srede od 16. do 18. ure.

Celjski nogomet. V vrsti kvalifikacijskih tekem za vstop v posvezo ligo bo jutri ob 17 na igrišču pri Skalni kleti zanimiva kvalifikacijska tekma med celjskimi Atletiki in SK Gradjskim iz Čakovca. Sodil bo g. Vesnaver iz Ljubljane. Tekma bo gotovo zelo živahna in napeta.

Nočno lekarniško službo ima do vsrgeta petka 16. t. m. lekarna Pri Križu na Kralja Petra cesti.

Na morje. Četrta kolonija Kola jugoslovenskih sester v Celju odpuštuje v petek 16. t. m. ob 19.30 iz Celja v Bakarac in ostane tri tedne v tamkajšnjem celjskem domu.

Popis vseh zgradb v mestu za vojaške potrebe bodo vršili organi mestnega poglavarstva v prihodnjih dneh. Mestno poglavarstvo poziva hišne lastnike, da omogočijo odposlanec vstop v vee prostore in jim dajo vsa potrebna pojasnila.

Kaj pa to pomeni? Na veseličnem prostoru obrtne razstave, ki jo je posetilo že nad 10.000 obiskovalcev so nameščeni trije zvočniki, da prenašajo podnevi in zvečer v odmorih reproducirano glasbo. Našli so se pa ljudje, ki očividno nimajo pojma o velikem gospodarskem in tujsko prometnem pomenu te prireditve in so se pritožili, da jih zvočniki motijo. Razstavi odbor je nato res prejel nalogo, da smejo zvočniki igrati samo od 9-13 in od 16 dalje, pa še takrat kolikor mogoče tiho. Od 13-16 je igranje z zvočniki prepovedano. Oni, ki so izdali ta nalog, gotovo še niso videli velikih prireditev po drugih mestih, ker jim gotovo ne pride na misel, da bi se kdo pritoževal zaradi preglasne godbe. Ogorčenje zaradi tega ukrepa je splošno. Prireditve, kakršna je celjska obrtna razstava, so v Celju zelo redke in zato jih je treba z vsemi močmi podpirati, ne pa ovirati.

Iz Maribora

Smrtne opeklino je zadobil triletni Jožek, sin posestnika Josipa Žoberja iz Kuzme pri Rogasovcih v Prekmurju, ki je padel v jamo, napolnjeno z apnom.

Žeparska sodra na deželi se v zadnjem času zopet uveljavlja. Tako je upok. šolskem nadzorniku Ivanu Korupcu v Poljčanah izmaknil drzen tatun iz suknjiča denarnico s 700 Din. gotovine in razen tega nekatere dokumente.

Domačije gorijo. Posestniku Aleksandru Smodišu v Otovcih je zgorelo gospodarsko poslopje.

Zena je pobegnila od doma že pred šestimi dnevi brezposelnemu natakarku Rudolfu Lahu in se odletel ni vrnila. Bati se je, da se ji ni kaj pripetilo.

Dvojniški lisjaki pustošijo kurnike po deželi. V Bodančih je zmanjkalo posestnic Simici pet kokošok, čevljarju Poročodu devet kokošok, pos. Benkiču 5, Vlahu pa 8.

Pohorska vzpenjača se je otvorila v petek zvečer na razstavišču Mariborskega tedna. Startna in ciljna točka ze na prostorih MT.

Nacionalni turnir

Ljubljana, 10. avgusta.

Včeraj se je nadaljevalo V. kolo. Herbatin je z dobro igro premagal Longerja. C. Vidmar je brez igre predal brezupno partijo nasproti Beriču, remis pa so bile partije Preinfalk — Savic B., Marek — Sikošek in Savic R. — Matvejev. Krasna je bila končnica v indijski partiji Gabrovšek — M. Vidmar. Gabrovšek je že mislil, da ima dobičeno ali vsaj remis partijo, pa je Milan našel problemski odgovor in je zmagal. Prekinje partiji iz prejšnjih kol Savic — Beric in Sorli — Longer sta bili remis.

Danes so se odigrale prekinjene partije. Nikolič je igral končnico proti Šiški brezhibno in je zadal Šiški prvi poraz Remis so bile partije M. Vidmar — Jonke, inž. Prek — Grenčarski in Matvejev — Herbatin. Nekatere partije še niso končane. Licul stoji pred zmago nasproti Subariču, Jonke ima znatno boljšo pozicijo proti inž. Preku. Izredno težka je partija Sorli — Sikošek. Slednji ima trdnjavo in dva kmeta proti trdnjavi, vendar silno težko igro, ker je nasprotni kralj pred kmeti.

Stanje po V. kolu: A skupina: M. Vidmar, Šiška 4, inž. Prek 2 1/2(1), Preinfalk, Gabrovšek 2 1/2, Nikolič 2, Jonke Carev 1 1/2(1) Savic B. 1 1/2, Grenčarski 1(1); B skupina: Sikošek 3(1), Matvejev, Herbatin 3, Beric, Savic R., C. Vidmar 2 1/2, Longer, Marek 2, Sorli, Subarič 1(2).

Zvečer se bo igral brzoturnir.

Zvočni kino Dvor

Telefon 27-80

Danes ob 4. 7. in 9. uri

jutri ob 3. 5. 7. in 9. uri

HARRY PIEL

JONNY UKRADE

EVROPO

Vstopnina v parter Din 3.50

Dve težki nesreči

Celje, 10. avgusta.

Ko je včeraj ob 14.20 privozil težki mestni avtobus do končne postaje pri hotelu Plesnik v Logarski dolini in so potniki nastopili, je šofer dal znak in vozil počasi nazaj. Po 8 do 10 m vožnje je avto nenadoma podrl 67 letno zasebnico Regino Vinteky iz Zagreba, mater žene dr. Hofmana iz Zagreba. Kolesa avtomobila so zdrobila stanki prsni koš in ji zadala 6 cm globoko rano v jetrih, obenem pa zlomila tudi koleno. Gospa Vinicky je že po nekaj minutah umrla.

Njenega sina Stefana, ki se mudi nekeje v Triglavskem pogorju o nesreči ne morejo obvestiti. Danes prideta pokojničini hči in zet, da uredita vse potrebno glede pogreba. Očividci pravijo, da je šofer na nesreči popolnoma nedolžen.

Celje, 10. avgusta.

Včeraj popoldne sta se peljala na motociklu 43 letni rudniški obratovodja Franc Nazoglav iz Straže pri Logatcu, zadaj na pomožnem sedecu pa 16 letni dijak trgovske šole Ciril Martun, sin delovodje iz Retja pri Trbovljah. Na cesti Rogatec—Krapina sta se pri prehodu čez železniški prelaz zaletela v vlak. Nazoglavu je počila robanja in si je razen tega hudo pretresel močgane, Martin pa je dobil poškodbe na glavi in levem kolku. Oba so prepeljali v celjsko bolnico. Nazaglav je še vedno v nezavestni.

Beležnica

KOLEDAR

Danes: Sobota, 10. avgusta katoličani: Lavrencij, Jurica.

Jutri: Nedelja, 11. avgusta katoličani: Ti-bolcij, Boleslav.

DANASŠNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Na otoku

Kino Ideal: Kraljica Luiza

Kino Dvor: Jonny ukrade Evropo

Kino Šiška: Zamenjena nevesta

Ustanovni občni zbor »Društva posestnikov novih hiš« ob 20 v restavracijskih prostorih hotela Štrukelj.

Vombergarjeva komedija »Voda« ob 20 na telovadšču Sokola IV.

Kino Matica: Na otoku

Kino Ideal: Kraljica Luiza

Kino Dvor: Jonny ukrade Evropo

Kino Šiška: Zamenjena nevesta

Proslava 15 letnice »Sočec« ob 15 na vrtu Narodnega doma

DEZURNE LEKARNE

Danes in jutri: Mr. Sušnik, Marijin trg 5, Kuralt, Gosposvetska cesta 10, Bohinec ded. Cesta 29. oktobra 31.

✱

Z avtobusom na vselejsem v Leipzig, v Prago in na Dunaj. Putnik, Ljubljana prireditelj avtobusni izlet na vselejsem v Leipzig v času od 26. avgusta do 6. septembra 1935, po sledečem programu: Odhod 26. avgusta iz Ljubljane, izpred biljetarnice Putnika preko Podkorena — Spitala v Salzburgu in München. Iz Münchena dalje v Nürnberg na železniško razstavo in v Leipzig na vselejsem. Po tridenem bivanju v Leipzigu nadaljevanje vožnje preko Dresdene v Prago in na Dunaj, iz Dunaja povratek 6. septembra preko Semmeringa v Ljubljano. Cena izleta je 3.385.— Din t.j. vožnja, vsa oskrba, napitnine, takse, postrežba, vstopnine, vodniki, razen vstopnine na vselejsem. Potni list si mora preskrbeti vsak potnik sam, vizume preskrbi na njegov račun Putnik. Prijave, obenem s plačilom, najkasneje do 20. avgusta pri »Putnik-u« za nebotičnikom.

Napredek produkcije testenin. Priznani dolgoletni strokovnjak na tem polju, g. Ivan Oprešnik je pravkar otvoril najmoderneje opremljeno, vsem higijskim predpisom odgovarjajočo izdelovalnico jajčnih testenin v novi tovarniški zgradbi g. Pauerja v Zgor. Šiški. Poizkusna izdelava je dala visokovredno, neharvano blago, katerega vrline se kažejo že pri kuhi, kajti ostanejo nerazkuhane in ohranijo tako lepo, prijetno obliko. Odlična kakovost novega izdelka pa pride do prave veljave šele pri mizi, kajti testenine so brezprimerno izbornega okusa; saj se pri izdelavi uporabljajo samo sveža jajca — brez kakih manj vrednih nadomestkov. Testenine, ki pridejo že te dni na trg, se bodo prodajale pod znakom »Okic«, in se jih nase gošadinje, pa tudi še tako razvajeni sladokusci upravičeno lahko vselej.

V dneh 23. in 24. t. m. bo skupščina Zveze učiteljev defektonomnih otrok kraljevine Jugoslavije v gluhonemnici v Ljubljani. Za železnico velja 50% popust, ker tu di druga družbenja niso dobila večjega znižanja. Tovariši so vabljeni, da se skupščine polnoštevilno udeležijo.

SPORT

Motoklub »Ilirija« nam javlja, da bo jutrišnja motoklasična dirka na Ljubljani ob vsakem vremenu. Prenos dirke prevzame Philips Radio, tako da bodo poslušniki dirke od vsaki točki dirkalne proge o poteku dirke sprosti obveščeni. Za posetnike je pripravljen Gončarov avtobus, ki bo vozil jutri zjutraj ob pol 5 uri izpred kavarnice »Europa«. Cena tja in nazaj Din 140.—. Prijave samo danes v tajništvo kluba, Miklošičeva 15, telef. 20—66. Posetniki imajo zelo dobro vzemo tudi z jutrašnjimi turistijskim vlakom, ki vozi naravnost do Trčica, tudi od tam do starta so na razpolago avtobusi. P. n. posetniki dirke se najpo opozarjajo, da bo dirkalna proga zaprta točno ob pol 10. uri na kar bo vsak prehod proge strogo zabranjen.

SK Svoboda. Radi trening-tekme naj bodo strogo obvezno vsa moštva jutri ob 10 osmi uri na igrišču.

SK »Sora« v Skofji Loki bo v nedeljo 11. 8. ob 5. uri opoldne prvič odigrala prijateljsko tekmo z romanijskim klubom SK »Primorjem« s prvim moštvom za ligo. Prijatelji in navijači obeh klubov vladno vabljeni, da v velikem številu pridejo v nedeljo popoldne na igrišče SK »Sora« v Skofji Loki.

Moderen mož

Gospod doktor, žena me je zapustila. Kaj naj storim, da preprečim njen morebitni povratek?

Neverna napetost v kočevskem revirju

Kočevje, 9. avgusta.

Danes ob 10 uri dopoldne je izročila deputacija mestne občine kočevske sreskem načelniku v Kočevju spomenico v zadevi ukinitve premogovnika v Kočevju. Sreški načelnik je deputacijo obljubil, da bo na merodajnih mestih posredoval, da ne pride do nepovedane ukinitve rudnika. Poročal je tudi da je banska uprava v zadevi redukcij dobav premoga drž. železnicam opetovano intervenirala pri vladi ter opozorila tudi na zle posledice ki bi nastale s znižanjem kontingenta za slovenske premogovnike, industrijo, obrt i t. d.

Ta čas ko se je mudila deputacija občine, kateri so se pridružili tudi zastopniki nameščencev in delavcev premogovnika pri srezkem načelnstvu, se je hipoma zbralo okrog srezkega načelstva okoli 500 rudarjev z družinskimi člani vred v pričakovanju uspeha deputacije.

Ko se je vrnila deputacija s srezkega načelstva, je namestnik župana občine Kočevje v kratkem nagovoru poročal o poteku intervencije ter navzročil množico obljubil, da bo občina sporazumno z ostalimi prizadetimi občinami ukrenila potrebno, da se že itak se stradanemu rudarju in bednim otrokom ne trga iz ust zadnji košček kruha.

Med kratkim nagovorom se je skupina rudarjev in njihovih svojcev pomnožila tako, da je bil celo redni promet na cesti oviran. Govornik je naprosil trpince, naj se mirno razidejo, ker lahko računajo s tem, da bo vlada zvezo revidirala in spremenila svoj sklep v toliko, da bo kočevskemu premogovniku obstoj zagotovljen. Obupana množica se je kmalu razšla.

Obupani rudarji, s katerimi ne simpatizira samo najbolj prizadeta občina Kočevje, temveč vse prizadete občine kočevskega sreza, kličejo vso javnost na pomoč.

Jadranska noč v Rogaški Slatini

Rogaška Slatina, 9. VIII.

Letošnja sezona v tem našem slovečem zdravilišču in letovišču je izredno živahna, vsakakor ena najboljših v zadnjih letih. Vse polno je gostov, trajno lepo vreme ustvarja sijajno razpoloženje in privablja dan za dnem nove goste. Pestro in veselo vrenje — to je obeležje Rogaške Slatine, ki je zdaj na višku svoje sezone.

Odklup se pa letošnja sezona tudi po številnih lepih prireditvah, ki povzdigujejo družabno življenje in nudijo gostom obilo užitka in zabave. Poleg rednih promenadnih ter tedenskih simfoničnih koncertov odličnega orkestra ljubljanske opere pod dosedanjim zelo uspešnim prirediteljem omenjodstvom dirigenta g. Sušteniča je v vrsti ti sokolsko zabavo ob početku sezone, II. mednarodni teniški turnir teniško soareje pod protektoratom častnega domačega komiteja, nadalje za praznik sv. Ane, patrona zdravilišča, sijajni Anin ples z izvolitvijo Anske kraljice, kateri prireditvi je sledil koncert julija ljubki »Dečji ples«.

Da so te prireditve tako odlično uspele, neoporečna je zasluga plesnega para Jacky in Hedy Pečnik, ki sta jim z okusnim aranžmanom kakor tudi s predvajanjem modernih plesov dala posebno noto.

Na 3. avgusta je bila slavnostna prireditve Rdečega križa. Zdal pa se pripravljala nova velika prireditve pod egido Jadranske straže skupno z zdravilišniško upravo, in to »Jadranske noč«, ki bo na Marijin praznik v četrtek 15. avg.

Na bogatem sporedu te prireditve je med drugim kot posebna atrakcija revija narod-

nih noš, na kateri bosta izvoljeni in na grajeni najlepša in najoriginalnejša narodna noša. Druga elitna točka je otroški ples, in kot posebna senzacija jazz-koncert na 2 klavirja, ki ga izvajata gđ. Majda Kalanova iz Celja in znani pijanist g. Oto Vondrašek.

Za to prireditve vlada največje zanimanje in ni dvoma, da bo »Jadranska noč« privabila na veliki smaren v Rog. Slatino veliko izletnikov, zlasti pa se obeta številna udeležba iz našega podeželja na reviji narodnih noš.

75letnica Rakovčeve mame

Kranj, 9. avgusta.

Vse življenje skromna, pridna, marljiva in srčno dobra praznuje te dni 75 letnico rojstva, v četrtek 15. t. m. pa god gospa Marija Rakovec, rojena Močnik, mati znanega kranjskega trgovca z usmjem Rudolfa Rakovca. Rojena je bila leta 1860 na Rupih, kjer so njeni starši posedovali Brdski mlin na Ilvki. Z možem, katerega mati je tudi že imela trgovino z usnjem, sta potem dolgo vrsto let v Kranju vodila trgovino in ker se sedaj že tretji rok peča s to trgovsko panogo, je ta trgovina v rodnini že 100 let. Po moževi smrti leta 1912 ji je v trgovini pomagala sin Rudolf, sedanjí lastnik.

Ko je posle v trgovini opustila, se je posvetila z velikim veseljem vzgoji svojih vnukov. Do zadnjega je oskrbovala in vodila posestvo v Dupljah, sedaj pa živi pri svoji rodnini v Kranju, kjer uživa zaslužen mir in počitek. Želim jo, da bi preživela jesen svojega življenja v sreči in zadovoljstvu.

Iz Trbovelj

Zatiranje jetike v rudarskih revirjih. Sedanje dolgotrajna rudarska kriza, ki grozi se še poostri, je zadnja leta mnogo pripomogla, da se je jetika med delavstvom v rudarskih revirjih tako trdovratno vgnezdila. Kljub vztrajnemu, požrtvovalnemu in žilavemu prizadevanju tukajšnjega protituberkuloznega dispanzerja, da bi se ta nevarna ljudska kuga čim bolj zaježila, je število obolelih jetičnikov v revirjih še vedno precej visoko in vedno se še javljajo novi bolniki dispanzerju, kjer

Kakršne ceste, taka dežela

Ceste v starih časih in zdaj — Cesta Adolfa Hitlerja iz Frankfurta v Darmstadt

Ljubljana, 10. avgusta.

V Frankfurtu ob Majni je nas pozdravil dež. Mesto je bilo vse na nogah, ulice polne ljudi, imeli so haš velik kongres obrtnikov, če se ne motim, baje jih je bilo nad 100.000 zbranih v mestu. Kaj čuda torej, da je pisana množica valovala po vseh ulicah in trgih, da smo se komaj počasi prerivali skozi njo. Po trgih so imeli obrtniki razstave in gledališke odre za razne prireditve. Vse mesto je bilo v hitlerjevskih zastavah. Zopet smo videli krasne avtobuse, cele moderne, udobne, razkošno opremljene vozane, ki je v njih potovanje mnogo udobnejše, kakor v vlak. Frankfurt je lepo, bogato, izredno živahno mesto. 530.000 prebivalcev šteje.

in okrog nje, kar bi bilo tudi v vojaškem pogledu neprecenljivega pomena, saj bi lahko tovrstni avtomobili prepeljali vso armado v enem dnevu z ene strani države na drugo. Imajo pa baje že tovrstne avtomobile, ki vozijo 120 km na uro. Po takih cestah se pa tudi da voziti.

Cesta Adolfa Hitlerja nas je torej zanimala in po pravici. Mnogo kontrastov smo videli na potovanju, a največji, rekli bi dva simbolična spomenika, sta Verden in Hitlerjeva cesta Frankfurt—Darmstadt. Tam razdeljanje, diš smrti nad kravimi poljanami, silne grmade trohnečih človeških kosti, tu v šir in dalj segajoča kakor miza ravna in gladka žila novega življenja, zdrave, kreke vere v bodočnost.

okrog njega se vije venec legih gozdov, v bližini so svetovno znana letovišča in zdravilišča. V prometnem in turističnem prometnem pogledu je to eno najlepših mest južne Nemčije, veliko gospodarsko in kulturno središče.

Goethe je bil rojen tu, videli smo njegovo rojstno hišo. Frankfurt ali Francofurt, imenovan tako, ker so navadno rečali tu čete Frankov. Main je bil glavno mesto vzhodno frankovske države, od leta 1330 sedež velikih državnih velesejmov. Z zlato bulo je bil Frankfurt leta 1356 določen za stalno volišče nemških kraljev in cesarjev, od leta 1562 so pa tu nemške vladarje tudi kronali. Leta 1848 se je v Frankfurtu sestel prvi nemški parlament. Od leta 1914 ima Frankfurt tudi svojo univerzo. Znamenit je posebno glavni kolodvor, eden največjih v Nemčiji. Slovijo pa tudi dvorana, kjer so kronali kralje in cesarje.

Nas ni zanimal toliko Frankfurt, ki si za itak ni moči ozeldati zaradi pomankanja časa, kolikor nova državna avtomobilska cesta Adolfa Hitlerja iz Frankfurta do Darmstadta. Tu smo pri pogledu, ki je vredno nekoliko pomisliti se pri njem, kajti baš ceste so za sedanjo Nemčijo najbolj značilne in baš na tem bi se morali učiti od Nemcev, kako je treba kroviti težko sedanost, da bo mogla polagoma preiti v lažjo, boljše bodočnost. Star kitajski pregovor pravi, kakršne ceste, takšna dežela. Resničen, za nas prebradko resničen, je ta pregovor. In prav je imel tudi angleški vojskovodja med svetovno vojno lord Curzon, ki je dejal: »Dobre ceste so nam prinesle zmagajo. Otto Reissman pravi v svojem članku: »Večna cesta, da so bile ceste, po katerih valovi promet in življenje sem in tja, v vseh časih odraz in sled zgodovine narodov. Pota in usode narodov, človeštva, so v simbolični zvezi. V naših zagradah in izpeljave ceste se ne zrcali samo tehnika posrednih stoletij, temveč še bolj duh in volja njihovih tvorcev.

Najstarejša tlakovana cesta, kar jih poznamo iz zgodovine, je bila zgrajena med gradnjo Ohepske piramide 3000 let pred Kristusom. Zgodovinar poroča o nji kot o delu, ki se lahko primerja z gradnjo piramid. Perzijska država je bila prepredena z dolгими cestami, Fenicani in Kartaginci so bili v gradnji cest že na visoki stopnji, a kitajske cesarske ceste, vožnje v šestih smereh iz Pekinga, so gradbeni dela zgodovinskega pomena. Ene sinji še sedaj kot največja kitajske avtomobilske ceste. Največji mojstri v gradnji cest so bili v starih časih Rimljani. Njihove močnejše države bi si brez obveznega, strategičnega in trgovsko važnega cestnega omrežja sploh ne mogli misliti. 85.000 kilometrov dobrih cest so imeli Rimljani od Skotske do Jeruzalema, od Donova tja preko Pirenejev. Poštni promet po teh cestah je bil že takrat na visoki ravni.

Za Rimljani najdemo najboljšo cestno omrežje pri Inkij v Južni Ameriki. Te ceste so bile zgrajene 1.200 do 1.400 let pred Kristusom. Inki so imeli v glavnem dve sporedni cesti, dolgi po 7.000 km. Tudi v Mehiki kažejo izkopnine na veliko cesto Majev, ki je bila skrbno tlakovana in zavaljana. V Evropi imamo še danes večino dobro ohranjene Napoleoneve ceste. V njihovi izgradnji in izpeljavi se odraža odličnost in genij velikega Korzicana. Tudi Nemci so imeli že v starih časih dobre ceste.

V naših časih je začela prva gradnja modernih cestnih omrežij Amerika in sicer v letih 1920 do 1930 Italija bi rada dodala po stopinjah slavne tradicije rimskega imperija glede gradnje cest in to se ji je v veliki meri že posrečilo. V Nemčiji je krepko zasidralo lopato državni kancler Adolf Hitler in dal pobudo za gradnjo najmodernejših avtomobilskih cest, kakršnih Amerika ne bo imela. Z njim lastno žilavostjo, temeljitostjo in širokoptenostjo so se Nemci lotili tega važnega dela in hitro jim gre od rok. Že dve avtomobilski po 24 metrov široki betonirani cesti iz Frankfurta do Darmstadta, gradi se pa cesta tudi že naprej. Baje hočejo Nemci zgraditi tako cesto čez vso državo

Tam razdeljanje, ta ustvarjanje. Nobena politična ozkostranost ne more spraviti s sveta dejstva, da je stopnja Hitlerjeva Nemčija, opeta na lastno moč in vero vase na pot dela in da je ne tej poti stori la še velik korak naprej.

23. septembra 1933 je zasadi Hitler na bregu Maina pri Frankfurtu prvo lopato in začel nemški delavcem: »Na de lo!«. Ne podpir, ne maliciozne, dela je treba dati brezposelnim, da ne bodo imeli mračnega občutka, da so potisnjeni na rivo prosjakov, da ne bodo ubijali v njih človeškega dostojanstva. Spomladi 1934 so začeli graditi cesto na 52 kraji. 100 tisoč parov rok in glav se je lotilo dela, a letos spomladi je bilo zaposlenih neposredno ali posredno s gradnjo modernih avtomobilskih cest še 350.000 delavcev. 1.500 km avtomobilskih cest gradi Nemčija. Cesta med Frankfurtom in Darmstadtom, dolga nekaj nad 90 km, je bila svečano izročena prometu letos v maju. 1. maja 1935 je proglašil Hitler na Tempelhofu pri Berlinu veliki nemški cestno gradbeni miting in ko je 30. septembra 1933 zasadi pri Frankfurtu prvo lopato, je bil zbran okrog njega 700 delavcev, prvih brezposelnih, ki so po letih brezposelnosti zopet dobili delo in zaslužek. Na 80 krajih grade sedaj take ceste in do jeseni jih bodo imeli že okrog 400 km. Letošnje leto bo s proslavo 100 letnice nemških železnic in prvim rojstnim dnevom moderne avtomobilske ceste za zgodovino nemškega prometa zelo važno.

V mosonjski širini 24 km reže gladka cesta pokrajino, kakor pred lahkim vetrnim bežič val se dviga in pada čez reke, bregove rek veže pod seboj, močvirja izsušuje na njeni poti, ceste in železnice se ponižno pogrezajo ali dvigajo, da ne ovirajo njenega zmagovitega pohoda. To sta prav za prav dve, po 7,5 m široki beži cesti, med njima je pa 5 m širok zelen pas, ob straneh je pa cesta tudi obrobjena z zelenimi rušami. Po eni strani vozijo avtomobili v eno, po drugi pa v drugo smer. Nobeno srečanje, nobeno trčenje ni mogoče. Na tej cesti se ne more zgoditi nobena prometna nesreča. Na ovinkih, ki jih je pa zelo malo in še ti so le neznatni, je cestišče nagnjeno nekoliko bolj. Cesta je ravna in toliko hrupava, da tudi pri največji hitrosti avtomobila ni nobene nevarnosti, da bi ga na ovinkih zaneslo v stran. Pas po sredi je poraščen s travo, tu pa tam stoji grmičev ali mlad borovec, da je cesta v lepem skladu s pokrajino. S tem je storjena avtomobilom velika usluga, ker se jim po noči ne blešči tako pred očmi, obenem pa ti grmičiki ne zakrivajo razgleda.

Krasen spomenik hvaležnosti

Novo mesto, 9. avgusta.

Za 50 letnico obtoja de Notre-dame-ke samostana v Šmihelu, ter priboda šolske sester, so sklenile bivše učence in gojenke zavoda, da se za jubilej oddajo svojim učiteljicam z darilom, ki bo naš najboljši dokaz hvaležnosti. Pokrenile so akcijo za zgraditev preproste sirotišnice, kjer naj bi zopet našle svoje delo in svoj cilj pridne šolske sestre, ki so se toliko nepešne dela storile na kulturno-vzgojnim polju. 2.000 učenec je izšlo z odlično vzgojo iz tega zavoda in te učence se bodo sedaj z velikim veseljem gotovo odzvali akciji svojih tovarišic, ki dobe poziv. Za pokroviteljstvo je odbor še zaprosil Nj. Vel. knjižico Marijo. Tej krasni zamisli pa so se odzvali tudi vse slovenske odlične dame, ki podpirajo akcijo z veseli močmi. Te dni bodo začele razpošiljati prošnje s polnočnicami na dobra evca in upati je, da ne bo nihče zavrnil prošnje. Ako katera bivša součenka ne bo dobila poziva, bo čitala v časopisju znana imena in pripevke za sirotišnico, naj ne bo užaljena, temveč naj gre ter zahteva na pošti položnico, na katero naj napiše št. čokovnega računa 16.777 za »Udruženje bivše učence Šmihelskega zavoda, za zgradbo sirotišnice za Dolenjsko in Šmihelo«.

Odbor te plemenite akcije je sestavljen takole: predsednica šolskega odbora: Irma Stupica, voditeljica v Ljubljani, podpredsednica: Justina Lovrenčičeva, u. rad. soproga v Ljubljani, odbornice: Ljilka Komljanec, učiteljica in Danica Lovša, trg. hčerka iz Škocjana, Erna Zajčeva, upok. učiteljica iz Trebnjega, Milka Hude učit. iz Mirne peči, Zalka Kérin in Sv. Križa pri Kostanjevici, ožji odbor: duhovni vodja prošt dr. Cerin, Viktor Turk, zastopnik šmihelske fare, predsednica ož. odbora: Marija Turk, trg. soproga, podpredsednica: Dora dr. Kusecova, blagajničarka Zora dr. Červinkova, primarijeva soproga, namestnica Marija Klemenčičeva, trg. soproga, tajnica Rozina Metoh, učiteljica, namestnica Meri Žebnik, adv. urad. predsednica računov: Jelica dr. Grosova, trg. sopr. in Anica Priatelj, sod. soproga. Ostale odbornice: Dolenjske graščakinja: baronica Wambold, Umstanot, Hmeljnik: Josipina Stare, Rupert vrh, Joleta pl. Langer-Podgorac, Poganci, pl. Langer in Briljina, knez Anersperg iz Soteske, Ana Kestelc, Martina Vovk, Anton Ploček, Hedvika Bertmanova, dr. Gregorčičeva, gl. Lina Klemenčič, upok. uprav. osnov. š. Anica Ovesec, Marija Zupančič.

V nedeljo 11. t. m. ob 9. uri zvečer priredi šmihelski RK na prostem pred cerkvijo misterij »Slehernik«, katerega dobiček je namenjen sirotišnici. Vsa javnost je sprejela to akcijo z velikim navdušenjem in že zdaj prihajajo prijave za pomoč in netvaritev tega humanitarneza in resnično primernega darila, katerega dobrot bo deležna vsa Dolenjska.

Avzug Kunc 85letnik

Ljubljana, 10. avgusta.

V ponedeljek bo praznoval v Črnomlju 85 letnico rojstva posestnik in bivši trgovec g. Avgust Kunc. Malo jih je, ki bi se v taki starosti veselili razmeroma tako krepkega zdravia in duševne čilosti, kakor on. Pa saj ni čudno, žilav in neutrujen v delu, skrajno soliden v življenju je lahko kljubovalcem vsem neprijetnostim, kolikor mu jih je dodelila usoda. Poleg tega mu je lajšala življensko pot vedno živahna in skrbna družica Marija, ki mu jo je pa pred desetimi leti ugrabila neizprosna smrt.

Jubilant je bil vedno markantna osebnost v Črnomlju, odkar se je tja priselil pred kakimi 60 leti. Vse svoje življenje je kremenit značaji, vseokoli napreden, ves čas narotnik »Slovenskega Naroda«, odkar se je osamosvojil in prevzel trgovino po umrlem trgovcu Peršetu. Dom Avgusta Kunca je ušel v Črnomlju in daleč v okolici velik negled. Marsikdo ga ima v najlepšem spominu, ker je bil deželnih njegovih dobrot. Dolga vrsta pretežno nekmovitih družin je letala in dobila v tej dorežljivi hiši dorežljive botre. Jubilant je bil med ustanoviteli Črnomljske Posojilnice in je bil dolgo vrsto let njen odbornik in predsednik.

S ponosom lahko gleda — visok hrast v sredi manjših dreves — nazaj na številna leta svojega plodnomskega dela, ki so mu prinesla marsikak vesel dan, pa tudi razočaranja mu niso bila prihranjena. Želim mu, da bi v krepkem zdravju pričakal drugo Avgusta.

Višnja gora dobi kopališče

Višnja gora, 7. avgusta.

Počasi se naše mesto spreminja v moderno letnišnico in največje prometno mesto. Počasno sicer, toda sigurno, drisel se gaša svojega zasvetnika polja: počasi se daleč pride. Pa tudi zato počasi, ker ni denarja. Kriza je s kratko roko zagospodarila tudi v Višnji gori in to tem bolj, ker je Višnja gora mesto malih obrtnikov in rokodelcev, ki so v teh težkih časih še najbolj s romanešni predel. Nobene večje tovarne ni, ki bi nudila ljudem vsaj borne zastitke nobenega javnega dela, odvisni so popolnoma od zemlje, kjer pa je toliko pridela, da skromno žive. Zato tudi ni nobenega denarja. Zato je razumljivo, da v takih razmerah ni mogoče veliko storiti za krajški promet. Kljub temu pa Višnja gora ne drži rok krstnem, temveč pridno dela in delo v takih razmerah storjeno, zasluži se prav posebno pohvalo. Pred vsem je lepo urejeno mesto samo. Hiše so snažne, bele, nobene zanemarjenosti in umazanosti ni najti. Zlasti je dobro urejen glavni trg s prenovljenim starodavnim vodovodom in stoletno lipo na erodi. Dobro so urejeni tudi dobroti v mesto, tako od kolodvoru, kjer je bila včasih tako slaba pot, da bi se moral človek prej zavarovati za življenje, preden bi hotel iti mestu pomoči po njej. Zdi se, kot sraznena in nasuta, ob strani pa je betonski kanal. Tudi je pot lepo razsvetljena. Isto je pri gostinji Bašer, kjer so zaradi strmine napravljene široke betonske stopnice.

Tako je mesto dovolj pripravljeno za turistični promet, le še dobrega kopaljšča mu manjka. Brez kopaljšča pa mesto, če hoče privabiti še več ljudi, sedaj ne more biti posebno odar je postalo v svesti Poljskim najprijetnejši kraj Dolenjske. Zato se je mesto odločilo, da zgradi moderno kopaljšče, ki bo doseglo letniškega kraja, v kakršnega se razvija Višnja gora. V ta namen je mestno starešinstvo odkupilo 800

PRI ZAPRTJU IN MOTNJAH V PREBAVI

vzeti xjetraj na prasen želedec čašo

prirodne **Franz Josefove** gorenice

Registrirano od ministrstva za soc. politiko in nar. zdravje S. br. 15.485 od 25. v. 1935.

mt zemlje, na kateri bo sgrajilo moderen basen, dva metra globok. Poleg bazena bo manjši in plitvejši za otroke. S kopaljščem bo mesto veliko pridobilo na svoji važnosti, zato sklep mestnega starešinstva najhujše pozdravljamo.

KAZNOVAN GREH

— Tu je bilo, dragi možiček, ko si me pred desetimi leti prvič pojunbil.
— Priznam, zato sem bil pa tudi pošteno kaznovan.

Preden začno obirati hmelj

Hmelj je prav taka posebnost Savinjske doline kakor splavljjanje lesa

Ljubljana, 10. avgusta.

Naši meščani in malomeščani se pogosto seznanijo z nekaterimi stranmi življenja in njegovimi posebnostmi šele v filmu. Mnogo jih je, ki ne poznajo niti hmelja in ki si predočajo splavarstvo življenje silno poetično, kakršno se jim je zdelo v filmu. Da, v živih slikah je vse tako poetično, vse garnirano s »šlagerji«, s stvarnostjo se pa noče nihče seznaniti navadno niti ne ti, ki jo radi opevajo. Zato se ne smemo čuditi, da se zdi nekaterim meščanom sila romantično in celo eksotično, ako zagledajo v filmu splav na deroči, peneti se vodi ter da jim ne pride niti na misel, da je tako »eksotično« tudi pri nas. Kdo bi si mislil, da lahko doma vidiš, kar hodijo filmi ameriške filmske družbe v neznane kraje! Včasih so tudi meščani občudovali francoske trgovce v filmu in se jim je zdelo vse neznanostno imenitno, ni jim pa prišlo na misel, da bi lahko videli pravo trgovanje v naših vinogradih. Nekateri meščani bolj poznajo Ameriko po slikah opisih in filmih kakor svojo deželo v resnici. S širneje gore je res lep razgled, toda daleč kakor v šiško ne vidiš... Marsikdo bi torej moral napraviti večjih majhno ekspedicio po naši lepi deželici, seveda z odprtimi očmi in ne le z nabasanim narotnikom. Tudi onkraj takozvanih Kamniških planin ali Savinjskih alp bi naj pogledal vsaj za en dan.

Da je treba Savinjo regulirati ter da ob navih zelo naraslo, to je že mnogo, kar vedo o nji zapečkarji. In da po Savinji plavajo splavi tja proti Savi, da jih voda odnese v Podurnjavo — kaj bi naj še vedeli drugega? Zato vidiš na vsakem koraku kaj novega, ko prideš prvič v Savinjsko dolino. Pa tudi Američani bi imeli dobri snovi za filmanje, toda lepo dolino občudujejo kvečjemu Zagrebčani, ki radi prirejajo na naših ozkih cestah neoficijelne dirke. Seveda tudi sami nismo nič boljši. Zagrebčani so vsaj toliko obzirni, da ne trobijo ter se jim moraš izogibati po instinktu. Spodnji del Savinjske doline ima precej lepe ceste in tudi glavna je lepa, lepša od državne ceste na Gorenjskem, vendar struji pravi letoviščarski promet v zgornji Savinjski dolini, kjer je tako ozka cesta, da je že zato posebnost. Zlasti naprej od Ljubnega in med Lučami ter tako zvano Logarsko dolino je tako ozka, da je uporabna samo za enosmerni promet. Niti kolezar se ne more gladko srečati z avtomobilom, zato mora stopiti s koleza ter se stisniti k skalam. Avtomobilist vozi mimo in se ni niti zme ni za kolezarja, najsi se mu je umaknil v Savinjo. Kljub temu pa takšno potovanje ni tako strašno, da bi nevesčnosti ne odtehtala lepota narave. Zrak je kljub vsemu svež, da si lahko »poplakneš« z njim zaprašen grlo. Pred leti tod še ni so vozili avtomobili, ker se ni bilo niti takšne ceste; ampak le nekakšen kolovoz. Ozka cesta ima torej tudi svojo dobro stran, kajti, če bi bila širša, bi se razvil na nji v letni sezoni zlasti ob nedeljah babloneti promet in ob lepi Savinji bi bila samo še dirkalna proga.

Les splavljajo v splavih šele od Ljubnega navzdol. Do Ljubnega je Savinja še preveč deroča in struga preozka, v nji je pa tudi mnogo nevarnih čer, da ne morejo plaviti blodov drugače kakor posamezno. Plavijo jih navadno spomladi in jeseni, ko je visoka voda. Poleti so naključni tik ob vodi na poseben način, da se začno valiti drug za drugim sami v vodo, ko splavar sproži krajno deblu. Poleti spuščajo les od časa do časa po ritah v dolino, navadno po dežju, ker moker les raje drsi. Posebna godba je, ki jo poslušas s neopredeljivimi občutki prvič, ko bobni les po ritah skoraj 1000 m globoko v dolino. Zdi se, kakor da se v polarnem morju leno ležene gore, le da les zveni nekoliko bolj zamolčilo. V Ljubnem je veliko splavarstvo pristanice. Zdi se, da mnogo splavov na bregu. Tudi v Zadržali dolini — nikar se ne ustrašite čudnega imena! — j. v dolini Drete (Dreta se izteka v Savinjo) niže Ljubnega pri Mozirju tudi že pridno pripravljajo splave za dolgo pot. Kadar pride voda, mora biti že vse pripravljeno in splavarji ne čakajo niti ure. Niže v dolini, kjer je visoka voda, plavijo les marljivo tudi poleti. Navzdol od Mozirja je na Savinji zelo živahno. Včasih plavajo splavi v dolgi nepretrgani vrsti. To je sedaj posebna atrakcija za letoviščarje. Nekateri so nekoliko navdušeni za pustolovščine ter prosiijo splavarje, naj bi jih vseli na splav. Toda splavarji jim ne morejo vedno ustreči. Vožnja na splavu ni tako romantična, kakor se komu zdi, ki ne ve, kaj se pravi delati. Pogosto slišimo splavarstvo pesem, toda ne na Savinji, ampak na koncertu v tej ali oni mestni dvorani. Splavarji na vodi so pa tihi. Samo voda šumi. Po dva moža krmari splav z veslovnikom, spredaj in zadaj. Ob zavojih struge, kjer voda dere čez nevarne čer, morajo biti splavarji čeli močje. Moraš se ustaviti na cesti ter občudovati, s kakšno eleganco in spretnostjo krmarijo ter izrabljajo tok. Tu in tam smukne splav le za ped od skale, kjer bi se lah-

ko razbi. Toda največja preizkušnja za splavarja je plavljenje čez kaskade, jezove, ki so zgrajenizato, da voda prevede ne dere. Višina površine vode pade hkrati nad meter globoko in pasti mora tudi splav. Ko zdrane splav do polovice čez jez, je za trenutek prednji konec v zraku, naka se naglo ušibi ter »idari« v vodo. Splavar na prednjem koncu naglo pritrdi veslovnik v vodoravni legi, da bi se ne zadri v dno, ter odskoči na zadnji konec. V trenutku, ko splav zdrane čez jez, voda preplavi splav. Sunej je silen in če ti ne ne sedi pokrivalo posebno trdno na glavi, ti splava po vodi. Splavar pa mora biti tudi včasih trden v nogah, kajti sicer bi ga vrglo s splava. In če bi prišel pod splav, bi mu ne bilo treba več delati testamenta.

Potnik se pa zave kmalu zanimati še za hmelj, ki je prav tako posebnost Savinjske doline, kakor plavljenje lesa. Zdanje čase so sicer začeli gojiti hmelj tudi v nekaterih drugih naših krajih, toda se jim ne obnese, kakor se jim ni prejšnje čase, ko so delali brezplodne poskuse celo pri sedanjem ljubljanskem kopaljšču (Med Hmeljniki). Zato bodo tudi v naprej le v Savinjski dolini pravi hmeljarji. Za gojenje hmelja kakor za vinogradništvo je potrebna neka avtozrečna kultura, ki se izpopolnjuje ter deduje iz roda v rod. To sprevidiš, čim pogledaš prve nasade v Savinjski dolini. Tu so hmeljišča obdelana, odnosno urejena z vidno ljubeznijo, skrbmi ter vzorno. Seveda rase tu in tam med hmeljem tudi plevel in hmelj ni posipan. To so pa znaki, ki jih zadnja leta opažamo tudi v mnogih vinogradih, ki so bili prejšnje čase vzorni. Nobena tujka ni postala nikdar tako hitropopularna med ljudskaro kriza. Da kriza, ki ni le beseda. Letos je hmelj obetal izredno dober pridelek. Toda nenadoma je začel rumeneti od spodaj navzgor. V začetku so mislili, da se ga je lotila peronospora, toda kmalu so ugotovili, da ga je napadli takozvani rdeči pajek, ki so proti njemu brez moči. Samo dež, obilen, mu lahko pride do živga. In preden so hmeljarji obupali, je začelo deževati. Ob koncu julija so vremenski bogovi uslišali hmeljarje. Niti v Beli Krajini, kjer je letos takšna suša, bi ne sprejeli dežja z večjim veseljem kakor so ga v Savinjski dolini. Bilo je pravo veselje, nenavaden praznik in ljudem se je smejalo samo od sebe. In baje se bo letos hmelj dobro prodal.

Toda kaj bi govorili o tem! Letoviščarji vidijo raje le poezijo plavljenja lesa in obiranja hmelja, razni socialni in go. spodarski vidiki ne smejo biti važni tudi v reportaži.

Črnomaljski rudarji brez kruha?

Črnomelj, 9. avgusta.

Ze več dni se razširjajo po Črnomlju glede naših rudarjev različne vesti, ki jih nihče ne zanikuje. Delavci in nameščeni premogovnika »Bela Krajina« pri Črnomlju pričakujejo namreč še ta mesec odpovedi od nekaterih drugih rudnikov, sprejemale več premoga iz tega edinega belokranjskega premogovnika, ki mu bo tako odvzeta možnost obratovanja.

Črnomljski premogovnik se je prav v zadnjih letih pričel živahneje razvijati in je bil deloma tudi obrat povečan. Pokazali so se povsod zelo lepi uspehi. Ustavitve dela pomeni zdaj povečanje nezaposlenosti, saj bi bilo okrog 50 rudarjev z družinami, ob itak vajenim trpljenju in pomanjkanju, ob zaslužek, revščina naše okolice, ki je zaradi mrtvila v lemi industriji iz dneva v dan večja, a zaradi pasivnosti naših krajev tudi znana našim javnosti, pa bi bila potem še večja.

Ker je prav tako kakor meliški, tudi črnomljski srez skoraj brez vsake industrije, bi ustavitve obrata v našem premogovniku pomenila veliko socialno zlo, ker bo revnemu prebivalstvu odvzeta še zadnja možnost zaslužka. Vsi domačini so trdno prepričani, da v sednjih težkih časih splošne nezaposlenosti ne bodo odločilni krogi odrekli edinega vsakdanjega kruha petdesetim črnomljskim družinam. Država bi z odjemom vsaj nekaj debelega premoga, ki ga v industrijih ni mogoče plasirati, morala tudi v bodočo sprejemati premog zlasti zato, ker so preizkušnje dokazale boljše porabnost našega premoga, kakor marsikaterega drugeda. Ne prepusite petdesetih družin najhujši usodi in ne požnite jih na cesto!

ELITNI KINO MATICA	
21-24	Te. 21-24
Danes ob 4, 7% in 9% uredi	
jutri ob 3, 5, 7% in 9%	
premiera filjnega filma	
NA OTOKU	
Bright Helm	WHY Fritsch
Znižane cene: 10% in 20%	

DNEVNE VESTI

Iz Ljubljane

— Dubrovnik dobi letališče. Na Konavljanskem polju pri Dubrovniku zgrade letališče in v četrtki se je za poskušajo spustilo tam na tla na poti iz Beograda še drugo letalo. Dubrovnik dobi najbrže še letos redno zračno zvezo. 9. septembra bo odprt v Dubrovniku velik kongres aeronaucijske federacije. Kongres otvoril naš vojni minister general Zivković.

— Nemški arheologi v Jugoslaviji. V začetku septembra pripe v Sisak 20 do 30 nemških arheologov pod vodstvom ravnatelja rimsko germanske komisije arheološkega inštituta v Frankfurtu Bersa. Nemški arheologi posejijo severozahodne kraje naše države, da prouče rimske izkopnine.

— V Zvezo za tujski promet v Sloveniji se na prav neokusen način zaletava večaršnje beograjske »Vreme« z dopisom, ki naj bi bil poslan iz Ljubljane. Gre za izlete, ki jih prireja naš »Putnik« v inozemstvo. Beograjsko »Vreme« meni, da je zašla naša Zveza za tujski promet s tem na napačno pot, češ, da bi morala prirejati najprej izlete v južne kraje naše države in šele ko bi bili teh Slovinci že siti, naj bi prišlo na vrsto inozemstvo. Kaj pa če bi inozemstvo zavzelo napram nam to stališče? Ali ne prireja tudi inozemske tujske prometne organizacije leto za leto k nam vedno več avtobusnih izletov, ali res nimamo nobenega interesa na tem, da privabljamo v našo državo čim več tujcev? In kako jih najprej privabimo? Mar s tem, da postavimo okrog sebe kitajski zid, da ne pustimo nobenega našega državljanca v inozemstvo? Saj smo itak dovolj zaplankani, saj je itak naše obzorje več kot skromno, a zdaj bi se še zapirali, da bi nam zunanji svet ostal španska vas? Ne, gospoda, tako ožkosrdni ne smemo biti. Glede južnih krajev bi se pa dalo baš v tujskem prometnem pogledu marsikaj povedati. Najprej je treba ustvariti pogoje, da bo mogoče z uspehom prirediti izlete tja, da bo postrezba dobra in solidna in vse drugo v redu, potem pa postavljamo take zahteve. Sicer pa ne vemo, če bi načeli vprašanje, odkod je večji dotok denarja, iz Slovenije tja dol, ali od tam k nam gor, kakšen bi bil konec debate. Torej malo več širokogrudnosti in srčakemu »Vremenu«.

ZOBOZDRAVNIK

Med. univ.

dr. CIRIL CIRMAN
se je preselil
DVORNI TRG 1 (Kongresni trg 10)
II. nadstropje.

— Kraj. protituberkulozna lga v Križah priredi v nedeljo, 11. t. m. na Golniku svojo javno prireditev. Na sporedu so mladinski nastopi, tekmovalne okoliščine pevskih društev, tržiška godba ter razne druge zanimive točke, ki bodo nudile gostom mnogo prigriznega razvedrila. Prireditev bo zaključena z veliko iluminacijo. Nedeljske izletnice, posebno pa udeležence ljubiteljske motokliske dirke, opozarjamo na to zanimivo prireditev, ki bo po pripravih sodeč, res odlična. Pohitite v nedeljo popoldne na idilični Golnik, da se navijete naravnih krasot, da se prijetno pozabavate in podprete humanitarna in socialna stremeljenja protituberkulozne lige. Pričetek ob 3. uri popoldne. V slučaju slabega vremena se vrši prireditev na priznani 15. t. m. Vstopnine ni! Opozarjamo na neodno železniške in avtobusne zveze.

— Prireditev strelske družine v Dolenjem Logatcu. Strelska družina v Dolenjem Logatcu bo priredila v nedeljo dne 18. avgusta 1965 celodnevno nagradno streljanje na svojem strelišču v Dolenjem Logatcu. Po končanih tehnikah vrtna veselja. Pri prireditvi sodelujejo vse družine iz srezu Logatec kakor tudi druge družine iz bližnje okolice.

— Komisar Posarja v Jugoslaviji. Te dni bo svečano proslavljena 150 letnica kolonizacije okolice Crvenke in Novoga Vrbsa po izseljenih iz Nemčije. Svečanosti se udeležijo tudi delegacija iz Nemčije pod vodstvom nemškega komisarja za Posarje Birkela.

Čas svežih paradiznikov nas opozarja, da so makaroni in spaghetti — Pekatete ali jajnine — pripravljeni s paradizniškovo omako, zelo tečna in okusna jed. Gospodine, pripravite svoji družini večkrat to osvežujočo, ceneno jed!

— Jezikovna dopisna šola na Jesenicah začne s 1. oktobrom 1965 zopet s pismenimi tečaji za amatersko, esperanto in slovenščino. Učnina zelo nizka in ugodni plačilni pogoji. Zahtevajte prospekt in priložite znamko za odgovor. Prijave sprejemamo do 15. septembra 1965.

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo večnoma oblačno, precej stalno vreme. Tęra j je znašala teperatura v Splitu 33, v Skoplju in Zagrebu 32, v Ljubljani 31, v Beogradu in Sarajevu 30, v Mariboru 27, v Rogasli Slatini 25. Davi je kaza barometer v Ljubljani 762,7, temperatura je znašala 17,8.

— Z avtobusom na svetovno razstavo v Bruselju Zveza za tujski promet v Ljubljani priredi izlet z avtobusom na svetovno razstavo v Bruselju. Zadržati dan za prijave je jutri. Vprašate one, ki so se udeležili prvega izleta in prepričati se boste, kako krasna, polna znamenitosti in naravnih lepote je ta pot. Človeku ostane tako potovanje v neizbrisnem spominu.

— Smrtna nečreča. V Divuljah pri Splitu se je smrtno ponesrečil poročnik fregate g. Drago Bežan iz Ljubljane. Pokojnik je bil med svojimi tovariši zelo priljubljen, radi so ga imeli vsi, saj je bil izredno simpatičen, srčno dober in značajan. Z njim leže v grob častnik, ki je bil ponos naše mornarice. Bodi mu lahka zemlja, težko prizadetim svojim naše iskreno sožalje! — Ivan Vlahovič je živ in zdrav. V beograjskih in tudi naših listih čitamo, da si je ministerjalni svetnik Ivan Vlahovič, obtožen v znani našiški aferi, končal življenje. Včeraj se je pa Vlahovič zgledil v uredništvu zagrebških »Novosti« in povedal, da je živ in zdrav. V njegovem stanovanju v Beogradu je stanoval zadnje čase mehanik Gjurko Komalič, ki si je res končal življenje. Najbrž je imel pri sebi njegovo sliko in tako je nastala pomota.

— Iz Zagreba izgnana Slovenka. Boda zanesle mnoga naša dekleta v druga mesta, zlasti v Zagreb, kjer so trasedije slovenskih elužkinj in na kriva pota pahnjenih nesrečnic na dnevnem redu. Tudi Režiko Podboj, doma nekje od Dolnje Lendave, je zanesla bridka usoda v Zagreb, od koder je bila izgnana, pa se je te dni vrnila in jo je policija zopet prišla. Bila je že večkrat policije in sodno kaznovana zaradi nemoralnega življenja. Toda kaj hoče, ko je pa pošteno živeti tako težko, večkrat naravnost nemogoče.

— Grozen zločin. Včeraj ponoči so v tomlji razbojniki v župnišče v vasi Bučica pri Glini. Izpajal so župnikovo stanovanje in župniški urad ter umorili župnika Ivana Vetrina. Grozen zločin je silno razburil vso okolico.

— Pretresljiva rodbinska tragedija. Včeraj se je odigrala v Smrčevu pretresljiva rodbinska tragedija. Občinski službenec Stevan Nikolič je ustrelil sebe in ženo. Smrtno ranjena žena je planila iz hiše in začela klicati na pomoč, potem se je pa zernčila in kmalu umrla. Tudi Nikolič je kmalu umrl. Z ženo sta se bila sprla zato, ker je mož zavrnil plačo.

— Voz so mu ukradli. Trgovcu in gostilničarju v Vodichu so neznanzi zlikovci včeraj ponoči ukradli spodnji del zapravljivega Gospodar je že več dni na potovanju. Škode ima 2.000 Din. Tatvine osumljene so orožniki že aretirali. Voz pa še niso našli.

— Prošnja usmiljenim srcem. Oče sedmih otročičev, ki jim je kruta smrt iztrgala dobro mamico, da so ostali sirote, prosil usmiljena srca naj mu priskočijo v najtežjih trenutkih življenja na pomoč. Darila sprejema naše uredništvo.

ZVOČNI KINO SOKOLSKI DOM V SIŠKI

TELEFON 33-87

ANNY ONDRA

Igra dvojno vlogo v duhoviti komediji

Zamenjana nevesta

Predstave: v soboto ob 14.9. uri,
v nedeljo ob 5.7. in 9.9. uri,
v ponedeljek ob 14.9. uri.

Dopolnilo: Paramountov zvočni
tednik.

Pride: SESTRA ANGELIKA.

— J »Zvezda« bo zopet oživila. Ena najbolj priljubljenih ljubljanskih kavarn, »Zvezda«, kjer je bilo prejane čase zelo živahno in nekakšno središče našega »purgarskega« življenja, je bila že nekaj časa bolj tiha. Nekateri so se celo bali, da ne bo več kavarna po smrti popularnega Krapeža. Toda zdaj so jo začeli velikopotezno prezidavati, da bo nastal iz starega lokala res veleumestni, arhitektonsko doganjeni ter moderni lokal, ustrezajoč povsem zahtevam časa in sodobnim arhitektonskim načelom. Ko bodo načrti definitivno končani, spregovorimo o adaptaciji obširneje. Načrte izdeluje arhitektika D. Santlova, ki se je pri nas že uveljavila na področju notranje arhitekture in kaže velik talent. Preureditev »Zvezde« je pa tudi precej košljiva in zahteva res pravega umetnika. Čeprav bo precej dela, vendar bo kavarna jeseni že preurejena. Zdjaj je zaprta samo na polovico. Delati bodo tako, da promet ne bo trpel.

— J Z vodo moramo varčevati v Rožni dolini. Pogosto se je že zgodilo, da v Rožni dolini popoldne ni tečila voda, menda zaradi prevlake porabe ter ni nito dovolj pritiska. Naš vodovodni rezervoar bo vsekakor treba preurediti in položiti bi morali več glavnih cevi. Sreča je, da ni več defektov, sicer bi bila Ljubljana brez vode, ki bi počila glavna cev. Obratovanje našega vodovoda ni baš racionalno. Pomoči, ko je manjša poraba vode, je rezervoar kmalu poln in ker se voda ne odteka dovolj hitro po odvodnih ceveh, se mora odtekat kar na prostu, in sicer po posebnih cevi v jarek nad tivolskim ribnikom. Da bomo lahko zopet govorili o napredku, bomo morali urediti vsaj primerno mestni vodovod. Vodnjakov je v Ljubljani mnogo, premalo, če nam odpove vodovod, do Save je pa tudi predaleč.

— J Umrla so v Ljubljani. Žamer Anton 69 let, hišni poeestnik in željozjeter v pok. — Mosche Terezija, roj. Zeschko, 86 let, zasebnica. Jezeršek Alojzija, roj. Maček, 60 let, žena doh. prejemnika v p. — Eberle Artur, 39 let, trgovski sotrudnik. — Tav-

Zvočni kino Ideal

Danes ob 4. 7. in 9/4. zvečer

jutri ob 3. 5. 7. in 9/4.

Henny Porten, Vladimir Gajdarov

KRALJICA LUIZA

Vstopnina 4.50, 6.50 in 10 Din

čar Ivan, 73 let, strojevodja v pok. — V ljubljanski bolnici so umrli: Superina Josip, 33 let, zidar, nestalno bivašče. — Lokalj Zdravko 1 leto, sin posestnika, Krška vas. — Zdravje Kristina, 27 let, kuharica. Kandija pri Novem mestu. — Znidaskem. — Kunčič Ivan, 37 let, žena tov. — Alojzij, 25 let, dlnar, Konjsko pri Krdelavca, Begunje. — Bizjak Marija, 47 let, žena vpk. rudarja, Studenci pri Hrastniku. — Pugač Katarina, 31 let, poljska dnarica, Pri cerkvi, arez Kočevje. — Kunej Ivan, 52 let, sofer rešilne postaje. — Konič Anton, 68 let, zidar. — Cvetkovič Josp 50 let, posestnik, Prišenberg pri Brežicah. — Čeček Terezija, 56 let, zasebnica.

— J Zdravniške preiskave vseh oseb ozroma družin ki sprejemajo na stanovanje dijake vseh šol v Ljubljani, se bodo vršile z oziroma na odlok kraljevske banake uprave v Ljubljani od 16. avgusta do 10. septembra t. l. v Protituberkuloznem dispanseru (palača OUZD, Miklošičeva c.) in sicer ob sredah, četrtkih in petkih ob 17 do 18 ure. Dispanser bo izdal potrdila o izvršeni preiskavi in zdravstvenem stanju z ozirom na tuberkulozo v družini, s katerimi se bodo morali izkazati pri navratelstvih šol.

— J Društvo »Sloca« matica proslavi jutri 11. avgusta 15letnico svojega obstanka na vrh Narodnega doma v Ljubljani od 16. ure dalje. Na sporedu bo: godba, govor, deklaracija, petje 3 različnih zborov, ples istrskega kola v narodnih nošah, srečeval, šaljiva pošta in ples. Vstopnina samo 4 Din. Jedila in razne izborne piščice po zelo nizkih cenah bodo dragim gostom na razpolago. Vse prav vlnodno vabi k tej proslavi prirediteljski osek.

— J Posetnike novih hiš opozarjamo, da se bo vršil ustanovni občni zbor »Društva posestnikov novih hiš« v Ljubljani v soboto dne 10. t. m. ob 20. uri (osmih zvečer) v restavracijskih prostorih hotela

Strukelj. Na zborovanje vabimo tudi vse ljubljanske posestnike novih hiš, ker področje društvenega delovanja je čela dravska banovina. Ena uro pred začetkom se bodo v istih prostorih sprejemali novi člani ter razdeljevala društvena pravila.

— J Na splošno željo ponovi Sokol IV drevi ob 8. uri na svojem letovišču na Dolenski cesti ob svitu reflektorjev Vombegarjevo komedijo »Vodac«.

— J Christof zavod, najstarejši, naj bolj obiskovani enoletni trgovski tečaj, znan po svojih odličnih uspehih, vpisuje avgusta in septembra dnevno na Domobranski cesti 15. Izvrstne učne moči ponujajo poleg trgovskih predmetov slovenščino in nemško stenografijo, strojepljenje, nemščino jod. — Vpisnina 30 Din, mesečna šolnina 120 Din, revski popust. Zahtevajte brezplačne prospekte. Zavod toplo priporočamo.

— J Kopalne obleke po globoko znižanih cenah pri Miloš Karlički Stari trg letostan lepa izbira blaz, damekega perila in nogavice.

— J Tujsko-prometni svet mesta Ljubljane priredi danes ob 20 promenadni koncert pred Narodnim domom na Aleksandrovi cesti. Koncert izvaja Nar. fol. glasbeno društvo »Sloca«. Sporedi bodo na razpolago za ceno Din 1.—.

— J Malo je manjkalo, da mu ni nasedel. Pred policijsko upravo se je včeraj popoldne pojavil dobro oblečen možakar, ki je važno pristopil k stražniku in se mu predstavil za »banca«. Stražnik je takoj opazil, da ima pred seboj duševno bolnega človeka, zaradi česar ga je skušal odpraviti zlepa. »Ban« je zahteval avtomobil stražnika pa ga je poslal pred pošto. Neznane se je ustavil na Aleksandrovi cesti, kjer je sedel v prvi avto in velel pognati na Bled. Sofer je že hotel pognati, tedaj pa je postal pozoren na njegove nadaljne base.

Kolovrat in statve

V Logarski dolini je mondeno letovišče, v gorah nad njo pa žive kmetje še patrijarhalno življenje

Ljubljana, 10. avgusta

V naših muzejih je kolovrat že znamenitost ter ima že muzejsko vrednost. Mnogi podeželski ljudje niti ne poznajo domačega platna, dočim domačega sukna niso niti videli. Toda napredek ne prodira na vsej strani enako hitro ter je tudi v tem pogledu relativen kakor je relativno vsa. Niso se še ustavili vsi kolovrati in četudi je tovarniško platno izredno poceni, ni še mogoče izpodrinuti domačega. Moderni proizvodni način ter proces ni še mogel zavladati povsem ter ni še zasnul kmeta, kjer je kmet odrezan od širokih tokov življenja današnjega produktivnega sistema.

Ači et morete misliti večji kontrast: v dolini, ki so se za njeno ime toliko pravdali (Logarska dolina), so na letovišču takozvani mondeni letoviščarji, ljudje, ki so se umaknili iz »raje« civilizacije v dolini je mondeno letovišče, nekaj kilometrov v gorah pa še žive kmetje patrijarhalno življenje! Prav tako velik kontrast je med naprednostjo teh kmetov in zastarelim načinom življenja po eni strani. Ta kmet se še oblači v obleko iz domače volne in perilo iz domačega platna. Pri sleherni hiši pozimi še predejo ter imajo po več kolovratov, kakršne radi kupujejo ljubitelji etar. Ko prideš v gorah svet nad gorjo Savinjo, se ti zdi, da si zasledil čas, za 100 let nazaj, da ti stopa pred oči življenje naših pradedov.

Kljub temu ti ljudje niso tako odrezani od sveta, da bi ne poznali pridobitve civilizacije, da bi ne znači izdelkov moderne produkcije in da bi se ne svedela, kako lahko postane usoden moderni produktivni sistem za nje. Morda prihajajo celo bolj pogosto v mesta kakor kmetje iz dolin. In povod, pri sleherni hiši so naroden vsaj na en članik. Pri vsaki hiši najdeno knjige, tu in tam celo od najstarejših izma reformacije do najnovejših. Povod si presenečen nad inteligenco teh ljudi in tudi neko svojostveno, kmečko kulturo, namirjenost ter uravnovesnost, urejenost ter nastajenost po neaplenih formah in zakonih. Življenjske izkušnje, prilagoditev naravi, zdrava tradicija in borba za obstoj so oblikovali tega »hrbovskega« človeka. In ta človek ni konservativen. Ne drži se starega krošila zaradi konservativnosti. Tako mu najbolje kaže, ne kaže mu, da bi kupoval platno, ker bi se zaradi tega produktivni

da iz tedi prišli do gospodarstva, da ima opravila s svetom. Številčnosti se posamej spravili na polje. Na vsemu so včasih spravili tudi bavlja trgovca Edmunda K. ki je snodi vplivati veliki kmeti v neki restavraciji snodi mesta. Koti so je restavracija, obkoljena nastanka in nastanka, znanj pred poslopiem pa nekoga pasanta.

— J Rastja brez posebnega učnika. Janes pomoči je policija izvedla v mestu občno racijo, ki pa ni imela posebnega uspeha. »Aretrani« je bilo samo nekaj že znanih postopav, ki se navadno zadržujejo v mestu brez pravega posla. Nekaj ljudi so naši stražniki in detektivi poneli tudi na Rožnik, med njimi tudi znano vlačugo Marijo Z., ki je bila že 39-krat kaznovana. Spala je v družbi dveh postopav v implevizirani utici. Policija domneva, da se zadržuje večina brezposelnih pohajkovačev zdej v bližnji okolici, zlasti pri Savi, kjer radi krajejo.

— J Vurajše se sleparjev! V trgovinah, zlasti v manjših in pri prodajalcih na trgu ter pri mesarjih se očista premetena ženska, ki ima menda nekaj elegantne krvi v sebi, kar bi Slovec soči tudi po njeni poti; ljudi prosil, naj ji pokazuje denar, navadno kovance, češ, da kupuje kovance, ki imajo posebne znake. Za 20 dinarski kovance obljublja 2 Din. Ko takrat dobrih rokotrastu najbrž tudi kaj skrivaj spravi. Ljudje so lahkotnežni in prezaupljivi in nihče niti ne dvomi, da je tudi denar s posebnimi znaki. Opozarjamo jih, da so samo ljudje s posebnimi znaki, pravi denar je pa ves enak, žemeli, ki bi rada živela na račun lahkovernih ljudi, bi naj policija pristrgala peruti. V Ljubljani je bilo že mnogo sleparjev, ki se ponavljajo že več let po tem sistemu. Zadržaje čase je ženska zelo podjetna zlasti na živilskem trgu.

stroški v njegovem gospodarstvu ne zmanjšali. S samim prideloivanjem lana ni denarnih stroškov, odnoeno produktivni stroški so tu v delu in času in ne neposredno v denarju. Kmet pač ne najema delavcev za pridelovanje lana, svojega dela pa ne računa nikdar med produktivne stroške. Predica predejo postimi, ko bi itak ne moge porabiti časa bolje. Kakor hitro bi moral hribovski kmet ssesti kupovati surovine, ki jih lahko pridelata doma, bi bilo njegovo gospodarstvo deficitno. Za uravnavaenje izdelkov so potrebni dohodki, se pravi, če hoče kmet kupovati, mora tudi prodajati. Glavni njegov izdelek so darvi in sanje mora imeti brezposelno denar. Kupiti pa mora prazno obleko, dočim je za delo boljše obleka iz domačih produktov že zaradi trpeznosti. Hribovski kmet prodaja predvsem les in živino. V trgovini s lesom je zdej zastoj, pa tudi za živino so kupci redki. Zato mora kmet etariki izdelke na najmanj. Sam čuti, da je najboljša, če je čim bolj odrezan od doline v tem postoku, da pušča čim manj denarja v nji, kar pomeni, da mora biti čim bolj neodvisen, samostojen. To je neke vrste avtaricija, ki ni zann sedanjosti. Še od njega čim je teško, da je kmet bolj neodvisen, čim manj je odvisen od menjalnega gospodarstva. Neodvisnejši je pa tem bolj, čim manj pogreša industrijske izdelke, čim bolj se osamosvoji od industrijskega trga. Popolno se osvoda ne more osamosvoiti, a veliki uspeh je ša, če mu ni treba imetavati gonda, ko les nima cene.

Sistem menjalnega gospodarstva ter produktivno gospodarske krize posneda zdaj tudi v kraljevstvu solčevske kmeti, ki se ne more več braniti dovolj uspešno s samo »avtaricijo«. Dobrodoči ni etaraj nobenih izdelkov pa je vedno dovolj. Ziti se, da les ne bo mogel rešiti mnogih, ki so začeli v borbi za obstoj nepremišljeno imetavati krasne gozdove. In prepravljaje lesa ni brez produktivnih stroškov. Ogromni so tudi stroški s gradnjo drč, kajti les je navadno nad 1000 m visoko. Toda baš etaricija kmet et lahko pomaga, ker rodi ovco takozvane solčevske pasme. Ta ovca ima krasno volno, ker ne zasleda etara niti slovit avstralsko volno. Popravljevanje pr dobri volni je še vedno velika. V našo državo vvaža tekstilna industrija ogromno volne, ki je navadno slabša od domače. Po organizaciji notranjega trga bi volni industriji ne bilo treba več vvažati volne in našim ovčjemcem bi bilo ogromno pomagano. Toda kmet bi se moral organizirati kakor toliko sam, sicer bo cena volne tudi padla. Pri pametni gospodarski politiki, ki ne štiti interesov enega stanu na škodo drugega, se sicer tega ni treba bati, vendar je prvi posoj, da se ovčjemec organizira. Organizirati pa morajo tudi amno rejo zaradi selekcije, kajti res dobre volne ni brez smotrene reje.

Na to že mislijo v Solčavi. Prvi znak, da se v Solčavi gtejuje, je bila lani še razstava drobnice iz solčevske okolice na velosejmu. Razstavljalci so prodali vse plemenite živali, ki so bile tako lepe, da etrokovnjaki niso mogli verjeti svojim očem, kajti dotlej niso še vedeli, da je reja drobnice v Savinjskih alpah na tako visoki stopnji. Kdor ima vsaj malo gospodarstva illice, pač ve, kaj pomeni pri nas smotrna reja ovac in organizirano vzgojevalne volne. Uvoz volne bi lahko povsem ukinili, kar pa ne pomeni, da bi bili zaradi tega volneni izdelki kaj dražji. Se cenejši bi morali biti, s čimer pa bi bilo zopet pomagano našemu kmetu, tistemu, ki se ne bavi z ovčjevo izredno važnega pomena je za vsako državo, da ima dovolj volne kot surovine za primer, da bi bila izolirana. Razlogov je torej dovolj, da lahko zagovarjamo organizacijo ovčjeve reje v Savinjskih alpah. Res je tudi tam, visoko nad dolinami, prizadela kmeti kriza, vendar nam kaže baš hribovski kmet na izhod iz znanljive sgaete: kmet se mora osamosvoiti, odnoeno mora samo z organizirano silo doseči izravnanje oen kmečkih pridelkov in izdelkov s cenami industrijskih izdelkov.

Kupuj domače blago!

MARIJ SKALAN

ROMAN

Sida Silanova

»Čisto pravilno, ker končno se odloča tu njena življenjska usoda. Vendar so mladi ljudje navadno nerazodni in si postavljajo pred oči, izbirejo slabše; vdaajo se preveč čustvom in premalo razumu. Korektore izkušnih niso nepotrebna. Sicer pa — to ni več predmet najinega razgovora. Tu sem branici ravnatelj.«

»Razumem«, je dejal Silan, se poklonil in poslovil.

Ko je bil zopet sam, so se zagrizle vanj ravnateljove besede o možnostih Sidine motivne in potisnile v omdaje celo usodno brezupnost položaja.

»Dr. Frančič in Ervin Rogan...« je pomislil. Da se zdravnik smuka okoli nje, sem opazil, da bi pa bilo med njima globlje razmerje, bi skoraj dvomil. Vendar — izključeno ni.

Skušal je pretehtati vse, kar je bil opazil in je naposled ugotovil, da se gospod bančni ravnatelj morda res ni motil.

»Toda Ervin Rogan? Njena družba mu je vsekakor prijatna, ampak ljubizen? Da jo ljubi? Kako bi mogel ta bebec sploh koga ljubiti? Da bi ga ljubila Sida, je pa gotovo izključeno. Ne, Rogana moja hči ne ljubi, ga ne more in ne sme ljubiti. Res, da Ervin ni v nobeni zvezi s peklenskim načrtom njegovega očeta, ki mi je spodikopal tla

pod nogami, a njegov sin je in njegov primetek ima. Po vsem tem naj bi se še združila Silanova kri z Roganovo? Ne, nikoli! Rajše naj pogineva oba na cesti. Sicer so pa vse te misli brez vsega temelja. Rogan senior v tako zvezo nikoli ne bi privolil, a brez njegove volje ne bo mladi niti z mezinem mignil. Vsako potkušanje bi pomenilo samo novo, še strašnejše ponižanje Silanovega imena.«

Ko je bil Ervin Rogan tako izločen, so se mu misli znova vrstile k dr. Frančiču.

»Kdo je sploh ta mladi zdravnik? Nanj bi navezala Sida svojo in — mojo usodo... Mojo? Torej naj bi Sida Silanova dobila v zakon namesto dote — tasta... Ne. Blazna misel. Josip Silan naj bi se oobil na stara leta na svoje-ga zeta in visel na njem ter s tem ubil še Sido... To je še manj mogoče kakor prvo. Ta zakon, ki bi bil mogoč samo, če zane ne bi bilo. Torej zane ne bi zadnje... In potem? Se bo kdo poročil z be-radičico in povrh še adarčto samomori-ca?«

Vsako misel, ki se mu je porodila, je že hip nato ubila druga. V blaznem diru so se podile skozi njegove možgane neštete možnosti, a zares resline ni bilo od nikoder. Ko je stanoval na mariborskih ulicah, se mu je nenadoma zdej-

lo, da je vsa njegova notranjost docela podobna snežni vihri, ki je divjala okoli njega. Zavil je k »Ortu«, naročil vina in pil, pil...

Ko je Adolf Rogan izdelal z odvetnikom natančen načrt, ki naj mu omogoči z velikim dobičkom pobesati v nenasitno malho Silanovino, je znova zavrtel telefonsko kolesce in poklical svojega sina Ervina.

»Sporočim ti večelo vest: Silanovina je padla! V nekaj dneh boš neomejen gospodar ne samo v tovarni, ampak tudi na veleposrestvu.«

»In Silan, Sida?«

»Oditite svojo pot.«

»Kam?«

»To naj te ne briga. Silanovina je zdaj naša, tvoja. Ha-ha-ha... Pazi na Silana! Jutri ali pojutrišnjem se pripeljem v Hrúšnico, tedaj se pogovoriva podrobneje. Zdravstvuj!«

»Silanovina je padla...« je zajecjal Ervin Rogan, ko je odložil slušalko in se sesedel na stol. »Padla... padla... To se pravi, da je oče ubil Silana in — Sido. To se pravi, da naj postanem lastnik vsega tega, kar so Silani zgradili v treh generacijah, nje pa naj poženem na cesto, vržem v revščino in propast Silana in Sido. Tudi Sida...«

Njegova nrav se je temu upirala s ču dovito, dotleje docela neznanjo energijo. Vstal je, prišel hoditi razburjeno po sobi, se naposled ustavil pred pisalno mizo in udaril s pestjo po njej.

»Ne, nikoli! Na takih temeljih nočem svoje eksistence. Nemogoče. Prišel sem v to noborsko kraljevstvo

Ženitovansko potovanje za 200 milijonov dolarjev

Neverjetno razkošje ruskih princev Mdivani — Aleksis Mdivani je bil oženjen z najbogatejšima ženama sveta

Te dni se je smrtno ponesrečil znani ruski emigrant princ Alexis Mdivani. Blizu vasice Albane v francoski provinci Gerone se mu je pripetila avtomobilska nesreča in princ je bil smrtno ranjen. Pokojni se je po pravici imenoval pravilni princ. Živel je vedno kakor v pravljici, neprijetnega emigrantskega življenja ni čutil, kakor ga čutijo drugi ruski emigranti. Namavost pravilni je bilo njegovo življenje v največjem razkošju, kar je tembolj čudno, ker živimo v dobi vedno večje bede.

viške Rusije in postali emigranti, se je začel Alexis Mdivani ozirati po bogati nevesti. Ze kot 17 letni mladič je našel Luisa van Allen, ki je podedovala ogromno premoženje po svojem stricu Johanu Jacobu Astorju. Takoj po zaroki je začel živeti na račun svoje neveste v neverjetnem razkošju; pri Astorjevih je živel kakor v filmu, kakor v pravljici. Zakon pa ni bil srečen, ker je prišlo že leta 1932 do ločitve. Toda podjetnemu princu to ni bila ovira, da bi se brž drugič ne oženil. Njegova

sušenj opija. Nearečnej je končno zblaznel. Vsa dan je jemal in nosil kokain. Policija je hotela aretirati lastnika vile, ki jo je bil pa že popihal. Obisti so domnevale, da krije vilo, ki zunanji ni bila nič posebnega, znotraj pa razkošno opremljena, še druge tajne. In niso se motile.

Kopati so začeli na vrhu in kmalu so našli na tri človeške okostnjake, očitno do žrtve opija. Vse tri lobanje so bile prastare. V enem so spoznali arabskega trgovca Letralotta, ki si je bil dal napraviti pred dvema letoma v Sevilji zlato nobovje, pa je kmalu brez sledu izginil. Takoj je bilo jasno, da ima njegovo tragično smrt na vesti lastnik vile, kakor tudi drugi dve žrtvi, ki ju pa niso mogli spoznati. Najbrž sta to dva arabska trgovca. Ibrahim Sumala so slednji prišli v Mezgui v španskem Maroku. Prepeljali so ga v Seviljo, kjer je priznal, da je francoskega trgovca vkoval, da bi ga ne izdal policiji. Umor svojih treh rojakov pa odločno zanika, češ, da so okostnjaki ležali tam najbrž še pod drugim lastnikom vile. Preiskava je pa dognala, da je bil Ibrahim že lastnik vile, ko se je mučil trgovec Letralotta v Sevilji.

Stalin podedoval 1000 dolarjev

Nad leto dni so romala pisma sem in tja. Bili so oficijelni dopisi in šlo je samo za podpis Leninovega naslednika Stalina. Stalin naj bi se podpisal na pismo, ki ni obsegalo nič drugega, nego izjavo, da se odreče dedščini v znesku 1.000 dolarjev, ki mu jih je zapustil nekdo v Los Angelesu. Tam je živel čudak L. Burney, doma iz San Piedra, ki je zapustil v oporoki predsedntu Rooseveltu in Stalinu po 1000 dolarjev. Svojim otrokom je pa zapustil samo po dolarju.

Roosevelt je takoj podpisal izjavo, da se odreče dedščini v korist pravih Burneyevih dedičev, ker je mož, najbrž napisal oporoko v duševni zmedenosti. Manjkala je samo še enaka Stalina izjava, ki je končno tudi prišla in tako so Burneyevi otroci dobili dedščino.

Preliv med Volgo in Moskvo

V sistemu vodnih gradbenih del zavzema kanal Volga — Moskva prvo mesto. Niti Dnjeprostroj, niti Belomorski kanal se ne moreta primerjati z njim. Na vsem svetu je samo ena vodna stavba, ki ga prekaša in to je Panamski preliv. Kar se tiče zveze med dvema rekama, bo to največji preliv svoje vrste na svetu. Imel bo dvojni namen, na eni strani omogočiti promet po vodi od ustja reke Volge do Moskve, na drugi strani pa preskrbovati Moskvo z vodo. Pri gradnji preliva bodo morali premakniti 140 milijonov kubnih metrov zemlje. Betona bodo porabili 3.100.000 kubnih metrov. Do polovice je preliv že dograjen. V enem delu so za poskušnjo že spustili vodo. Najtežji del gradnje so že končali in zdaj 133 eskavatorjev hitro pogloblja korita preliva med zgrajenimi jezovi in mostovi.

Gladina reke Moskve se dvigne s prelivom za tri metre. Zato bodo pri rekonstrukciji mesta vsi moskovski mostovi dvignjeni. Pod njimi bodo vozili veliki voziški parniki. To bo prevedoma spomladi 1937. V primeri z Belomorskim bo ta preliv sedemkrat večji. Pri Belomorskem prelivu so škarpe na bregu lesene, tu bo pa vse iz betona. Belomorski preliv so zgradili izključno z lopatimi in motikami, tu pa deluje 136 eskavatorjev, 1200 tovornih avtomobilov, majhna železnica, 80 lokomotiv, 138 motornih mobil in 1800 železniških vagonov. Belomorski preliv so gradili skoraj izključno kazneni, tega pa grade svobodni delavci, ki pa so večinoma bivši zločinci, aleparji, žeparji vilmiki itd.

Dobrih 18 km od Moskve nastane jezero okrog katerega bodo zgrajene lepe vile. Bregovi reke Himke se izpremene v sadne vrtove in parke, kjer bo polno vodometov. Ob prelivu zasade dreve. Narava sama je napravila to korito, ki bo razširjeno v jezero. Ze zdaj se vzpenja preko najširšega dela bodočega jezera visok nasip z železobetonskim mostom, po katerem bo speljana železnica.

Amerika ni več obljubljena dežela

S strogim zakonom je ameriška vlada zajezila val priseljevanja

Amerika ni več obljubljena dežela, kamor so romale velike množice izseljencev iz drugih držav. Milijoni brezposelnih so prinesli preobret v javnem mnenju, ki je bilo v 19. stoletju, ko so bili potrebni stotisoči delavcev za gradnjo železnic in obdelovanje zemlje, priseljenecem zelo naklonjeno. V petih letih gospodarske stiske je val priseljevanja tako padel, da je v

letih 1931 do 1934 zapustilo Ameriko 229.365 ljudi več, nego se jih je priselilo. S strogim tolmačenjem drastičnega zakona o priseljevanju iz leta 1924 je pa

ameriška vlada še bolj znižala število priseljencev tako, da je padlo od 586.120 v letih 1921 do 1924 na 293.768, v letih 1925 do 1930 in na 46.313 v letih 1931 do 1934.

V letnem poročilu komisarja za priseljenje Daniela Mac Cormacka se naglašja, da je ameriško ljudstvo aplošno z veseljem pozdravilo omejitve priseljevanja. Niti stari naseljenci, niti v tujini rojeni ameriški državljani ne žele, da bi vlada v tem pogledu kaj popustila. Zdaj je jasno, da bi Amerika ne mogla sprejeti novih množic priseljencev, ne da bi se njene gospodarske in socialne temelji še bolj omajali. Odpor proti ublažitvi zakona o priseljevanju je tako hud, da se kongresu ni posrečilo dobiti večine za ublažitev tega zakona, kakor je priporočalo Celotno število odpuščenih tujcev je Celotno število dopuščanih tujcev je znašalo 30. junija 1934, torej na koncu fiskalnega leta, 136.904 in od teh jih je ostalo trajno v Zedinjenih državah samo 49.470. Ti priseljenci so razdeljeni takole: Italijanov 4703, židov 4131, Nemcev 3670, Angležev 3494, Francozov 1791, Ircov 1549, Skotov 1505, in Mehicanov 1454. Na druge države ni odpadlo nad tisoč izseljencev. Tabela izseljevanja iz Amerike pa obsega: Mehicanov 6384, Angležev 4841, Nemcev 4227, Italijanov 3314, Kitajcev 2293, Skotov 2268, Ircov 1693, Skandinavcev 1505, Špancev 1290, Jugoameričanov 1182, Francozov 1179, in Kubancev 1060.

Lawrencu postavijo spomenik

Takoj po prvih vesteh o tragični smrti slovitega kolonialnega pionirja in vohuna polkovnika Lawrencea so začele krožiti vesti, da se ni ubil, temveč, da je zopet nekam izginil in da pripravljajo novo presenečenje v tajni službi svoji domovini. Začele so se širje prošnji rad odzval. Kraljica bo pa kopali, da bi mu olajšali novo pustolovčino. Zdaj je pa teh govoric konec »United Press« poroča iz Londona o ustanovitvi odbora za postavitev dostojnega spomenika nekronanemu kralju Arabije. Poleg tega ustanove velike štipendije junaškega polkovnika Lawrencea.

Za častnega predsednika odbora je bil naprošen sam angleški kralj, ki se je prošnji rad odzval. Kraljica bo pa delovala v odboru za štipendije in je že izdala v ta namen proglas na angleški narod. Te vesti doprinašajo svetu posrečen dokaz da je polkovnik Lawrence res umrl. Saj ni mogoče misliti, da bi dovolila angleški kralj in kraljica zlorabo svojega ime-

na. Angleški narod bi gotovo ne prošil svojega kralja in kraljice, naj prevzameta častno predsedstvo v odboru, ki imata namen počastiti spomin velikega pionirja angleškega kolonialnega gospodarstva.

Dve žrtvi Tater

Tatranska rešilna ekspedicija je prinesla v mrtvašnico v Stari Lesnini truplo 21 letnega uradnika Vladimira Schrauba iz Prage, ki se je v tork popoldne ubil na južni strani Visokega stolpa v Tatrah. Schraub je bil reševalec že dobro znan. Pred dvema letoma bi ga bili morali rešiti v severni steni Ganeka, kjer je bil običaj. Klicaj je na pomoč, ker pa ni mogla prva rešilna ekspedicija do njega, je našel sam pot nazaj in izginil. Postali so dve novi rešilni ekspediciji, da bi našli vsaj njegovo truplo. Tedaj je pa Schraub že sedel v planinski koči in namestu da bi se sam javil, da bi reševalcem ne bilo treba tvegati življenja je napisal v spominsko knjigo, naj puste v severni steni Ganeka za spomin vr. Podpisal se je: »Norec gorac«. Med planinci je vzbudilo to veliko gorčenje in zanimanje so se kdo se je tako norčeval iz rešilne ekspedicije. Kmalu so ugotovili, da gre za Schrauba, ki je moral potem kriti vsi stroške rešilne ekspedicije. Šele kani v decembru je plačal zadnji obrok tega dolga. Zdaj, točno po dveh letih, so pa reševalci prinesli iz Tater njegovo truplo.

V tork popoldne so naši turisti v Tatrah truplo neznanega planince, ki se nekaj ur poprej ubil. Čim je prišla vest o nesreči v planinah v doffno, so postali v gore rešilno ekspedicijo, da prinese pone srečenečvo truplo v doffno.

POKLON

— Čučin se ti, prijatelj, da vabiš v goste tuje moške, ko imaš tako lepo ženo.

— To ni nič čudnega, saj vabim samo tike, v katere se moja žena ne more zaljubiti.

Škotska

Ravnatelj londonskega hotela gre po hodniku in vidi, kako snazi stuga čevlje v sobi za goste.

— Pojdite takoj s čevlji na hodnik! — se zadre nanj. Kdo vam je pa dovolil snaziti čevlje v sobi?

— Saj ne gre drugače, gospod ravnatelj, to so čevlji nekake škota in pribli jih je na tla.

Mesto strtih src

O mestu ločitev zakona ali strtih src Reno v ameriški državi Nevada smo že pisali. Prvotno je bilo treba prebivati v Renu tri mesece, toda bučna reklama in mastni dohodki, ki jih je imelo mesto od nesrečnih zakoncev je priložilo oblasti, da so znižale ta rok na polovico. Zgodilo se je to leta 1931 in posledica je bil presenetljiv uspeh. Ločitve zakonov so postale velika moda in skoraj vse filmske zvezde iz Hollywooda so hodile v Reno dvakrat ali trikrat na leto, da so izmenjale moč. V četrt ure se lahko v tem mestu ločite in znova poročite. Navadno pripelje žena svojega bodočega drugega muža kar s seboj. Pri nji ne treba nobenih in tudi posebnega dokaza ne zahtevajo, da si še šest tednov prebiva v mestu.

Vse formalnosti so opravljene v četrt ure. Nobenih pri nje ne puste k obravnavi, kajti sodnik je prepričan, da bo s tem vsaj preprečil mučne prepreke, preprekanje in zmerjanje. Obravnave so javne in lahko si mislimo naval na sodno dvorano, kadar gre za

visoko gospodo, ki se je naveličala zakonskega jarma. Sodniki v Renu zelo moderno pojmujejo pravo in tako je klijentela vedno večja. Povprečno je v Renu na leto 8.000 ločitev. Vrtar v šramu ločitev je star čez sto let, ki pravi, da je bilo že 30.000 ločitev, odkar je v službi. Mož se krčevito drži tradiciji, vsak ločeno ženo opozori, naj ne pozabi, ko pojde čez most Virginia nad umetnim jezercem, vreti v vodo starega poročnega prstana. Vsaka žena ga rada uboga, vrtar pa gre ponoči po prstan, kajti jezerce ni globoko. Prstane sprosti prodaja in služi lepe denarce.

Gnezdo zločinov

Varnostni uradi v Sevilji imajo polne roke dela s preiskavo v zadevi zločinov in vili arabskega trgovca Ibrahima Sumala. Tam so našli v kleti v verige vkočevane in k tlom prikovane 39 letnega moškega, v katerem so spoznali že sedem tednov pogrešanega francoskega trgovca Francois Bataignela. Ibrahim ga je zval bil k sebi in ga omamljal, dokler ni postal

Lion Feuchtwanger:

Žid Süß

Roman

Prva knjiga

Knezi

1.

Kakor mreža cevi so bile preprežene ceste po razpredenih in križajočih se točkah. Bile so zanemarjene, polne kamena in kotanj, razrvane, zaraščene, podobne brezdanjemu močvirju, kadar je deževalo, poleg tega pa še povsod zaprte z mitniškimi verigami. Na jugu so se v gorah ozile izgubljene v ozke steze. Vsa kri dežele se je pretakala po teh žilah. Kotanjaste, v solncu razpokane, v dežju blatne ceste so bile sok dežele, njeno življenje, njen diih in utrip.

Po njih so vozili navadni poštni vozovi, kočije brez strehe, s klopicami brez blazine in naslanjaj, škripajoči, čisto zakrpani, pa tudi hitrejši vozovi posebnih pošte, štiridesetimi s petimi konji, ki so zmagali na dan do 20 milj dolgo pot. Po njih so jahali urni sli dvorov in poslanikov z zapечатimi torbami in iskrih konjih, ki so jih često menjavali, in počasnejši sli thurn-taxisti pošte. Potovali so obrtniški pomočniki z nahrbtniki, pošteni in nevarni, študentje, eni premraženi in mirni, drugi krepki in pogumni ter izpod čela pogledujo-

či menihi, prepoteni v svojih kutah. Vozili so težki vozovi bogatih kupcev in lahke kočije židovskih trgovcev. Peljal se je v šestih težkih, nekoliko oguljenih kočijah kralj pruski s svojim spremstvom z obiska južnonemških dvorov. Po teh cestah so romali liki neskončni črv ljudje, živina in vozovi protestantov, ki jih je bil selzburski knezoškof izgnal iz svoje dežele. Potovali so peštri komedijanti in pietisti, skromno oblečeni in zatopljeni vase, v krasni kočiji z jezdecem spredaj in bogatim spremstvom se je peljal po teh cestah krošnje, pomno predse zroč beneški poslanik na saškem dvoru. Peljali so se v Frankfurt na vse vprek naloženem vozu iz nekega srednjenemškega državnega mesta izgnani židje. Potovali so magistri in plemiči, v svilu oblečene vlačuge in suknjeni referenti komornega sodišča. Potoval je udobno v mnogih kočijah debeluhasti, lokavi in veseli knezoškof würzburski in peš jo je mahal priletni profesor bavorske univerze v Landshutu, odpuščen zaradi nedostojnega in brezverskega govora. Potovali so z agenti angleške parobrodne družbe ter z ženami, psi in otroki švabski izseljenci, namenjeni v Pensilvanijo, potovali so pobožni, nasilni in kričavi južnobavarski romarji na poti v Rim, hodili so preče, bistro in previdno zroč na vse strani na kupovalce srebra ter na kupovalce živine in žita za dunajskega vojaškega faktorja. potovali so odsluženi cesarski vojaki iz turških voju, verizniki, alkimisti, bera-

či in mladi plemiči s svojimi dvorjani na poti iz Flandrije v Benetke.

Vse to je valovilo naprej in nazaj, križalo se je, ustavljalo, prepiralo, spod tikalo, se vlelo počasi, preklinjalo slabe ceste, se smejalo ogorčeno ali dobrodušno škripajoči pošti, zabavljalo na mršave, upehane konje, na stare slabe vozove. Vse to je valovilo v obeh smerih, klepetalo, molilo, preklinjalo, zabavljalo, zmerjalo, jadikovalo, poskakovalo od veselja.

2.

Vojvoda je velel ustaviti razkošno kočijo, izstopil je ter poslal komornika, tajnika in služničad naprej. Za začuden pogled svojega spremstva je imel samo nestrojno kretnjo. Tam, kjer se je cesta dvigala v mehko zeleni hrib, so se vozovi ustavili in čakali. Komornik in tajnik sta se umaknila pred drobim prsečim dežjem v kočijo, lovci, slugi in telesi huzar so se pa zamolilo pogovarjali, šušljali in v govorili nesodobne reči.

Vojvoda Eberhart Ludvik, mož petimpetdeset let, debeluhast, visoke postave, polnega obraza in debelih ustnic, je ostal zadaj. Stopal je težko, držeč zametast klobuk v roki tako, da so mu kapale drobne deževne kapljice na laho, in ni se zmenil za luže, ki mu je iz njih brizgala umazana voda na lakaste škornje in mehak, s srebrnimi nitkami prešit dragocen plašč. Stopal je počasi, zamišljeno, čisto se je ustavil in nevoljno sopej skozl mesnat nos.

Bil je v Wildbadu, da bi se poslovil od grofice. Je bilo to zdaj opravljeno? Prav za prav ne. Nič ni rekel. Grofica je odgovarjala na njegove nejasne besede. Kakopak da je razumela, saj je bila odprte glave, prav gotovo je razumela, kaj je mislil.

Bilo je prav za prav dobro, da je šlo tako gladko, brez hrušča in trščica. Trideset let je živel z njo. Koliko gorja je prestala vojvodinja v teh letih, koliko intrig si je izmislila in kako se je pehala, da bi ga odtrgala od te ženske! Kaj vse so počeli njeni tajni svetovalci, cesar, prelati, prokleta vprega v parlamentu, poslanci iz Braunschweiga in Kassel. Celih trideset let je bila grofica zvezana z vsem, kar sta preživela dežela in on. Ona je bila vojvoda, ona je bila Würtemberška. Če je pomislil kdo na Würtemberško, je pomislil: »Ta žena ali ta vlačuga ali grofica ali švabska Maintenon. Naj bo hladna ali sovrzna ali ob spremstvu kakršnegakoli občutka, vsaka misel na Würtemberško je bila misel na grofico.

Samo ona, edina ona! In vojvoda se je nasmehnil, znal je misliti na njo brez razmerja do policije in do vojvodine. Samo on je znal pomisliti: »Christl«, in to ni bila misel na vojke, na denar, privilegije, prepire s parlamentom, zastavljene gradove in veleposestva, temveč samo misel na njo samo, nasmejana in privijačajo se k njemu.

Zdaj torej je bilo vse končano, zopet se pobota z vojvodinjo, dežela bo triumfirala, polkoni mu bogato darilo, cesar

bo zadovoljno kimal z utrujeno glavo, grobi, slabo oblečeni pruski kralj mu pošlje čestitke, evropski dvori bodo po pogrešali škandal, ki je o njem šušljalo in klepetalo že drugo pokolenje. Potem pa zaplodi on, vojvoda, vojvodinji sina, dežela dobi drugega zakonitega dediča in vsi bodo zadovoljni.

Silno je zasopihal. Obšla ga je težko zadrževana besnost, ko je pomislil na redost, s katero bosta vojvodina in vsa Nemčija slavili groficiin padec. Ze je silšal, kako si dežela oddahne, videl je debeluhaste, puhloglave meščane svojega parlamenta, kako se zmagovalno kroho tajo, kako krive usta v širokoustno rezanje in kako se udarjajo po stegnih, videl je naškrobane, ugajane sorodnike svoje žene in njihovo trezno, kislno porogljivo zmagovalstvo. Vsa ta golazen navali na grofico kakor na mrhovino. Vse svoje življenje je imel grofico pri sebi proti volji te sodrge; zdaj, ko jo zapušča, staro petinnetdeset let si ho to sodrha razlagala kot starčovo slabost. Izdal je nešteto naredb, ki so lezle kaznovale vsako nesodobno besedo proti njegovi ljubici, sprl se je s cesarjem, zapodil iz dežele svojega prijatelja iz mladih let in zapodil prvega ministra, ker se je predzno izrazil o grofici. Bil je boj s svojimi svetovalci, s svojim parlamentom, z vso deželo, za davke, za denar denar in še enkrat denar za njo. Imel jo je pri sebi proti volji dežele, države in vsega sveta celih trideset let.

